

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΡ. 30
150

1929

Συμφωνία

τους ἔλεγε. Ὡς ποιητὴν ὄντων αὐτῶν
 ἀνέφερε τὸν βάρδο Ὀσσιανό, ὁ ὁ-
 πότες εἶχε ἀκμάσει τὸν τρίτον αἰῶνα
 μ.Χ. καὶ ὁ ὅποιος ἦταν γνωστός ἀπὸ
 διάφορες παραδόσεις. Τὰ πνευματικὰ
 αὐτὰ δημιουργήματα μὲ τὴν πρωτό-
 τητον ἐμπνευσὶ καὶ τοῖς μυστηριώδους
 θελογητῶ τοὺς ἐδιαβάστηκαν μὲ με-
 γάλῃ ἐνδιαφέρον καὶ ἔρτασαν τὴν πα-
 ραβλῆθῃν κατὰ τὴν μεγαλοπρέπεια μὲ
 τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη. Τὰ ποιήματα τοῦ
 Ὀσσιανὸ μεταφράσθησαν ἀμέσως στὶς
 σπουδαιότερες Εὐρωπαϊκὰς γλώσσας
 καὶ ἀνεκνήρῃθησαν ἀπὸ τοὺς σποδι-
 στικότερους κριτικούς τῆς ἐποχῆς ὡς
 ἀριστουργήματα. Τόσο πολὺ ὑψίστου
 εἶχε ἀπωθῆ ἡ φήμη του, ὥστε ὁ
 Μέγας Ναπολεὼν, κατὰ τὴς ὥρας τῆς
 σχολῆς του, προτιμοῦσε νὰ διαβάξῃ
 τὸν Ὀσσιανὸ ἀπὸ κάθε ἄλλον ποιητὴν.
 Αἰετοῦς ὅμως μετὰ τὴ δημοσίευσιν
 τῶν ποιημάτων αὐτῶν ἄρχισε μεγάλη
 πολεμικὴ κατὰ τῆς γνησιότητος τῶν,
 ἡ ὑποία βάσταζε πολλὰ χρόνια. Ὁ
 σφοδρότερος ἐκ τῶν ὑποστηρικόντων
 ὅτι δὲν ἦσαν γνήσια, ἦταν ὁ Σκώτος
 Μάλκολμ Λαίτχ, ὁ ὅποιος μὲ πιστικὰ
 ἐπιχειρήματα προσπάθειεν νὰ ἀποδεί-
 ξῃ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἔργων τοῦ
 Μάκφερσον, ὁ ὅποιος εἶχε θαναισθῆ
 σὲ πολλὰ σημεῖα τῆν ἐμπνευσί του
 ἀπὸ ἀρχαίους Ἑλλήνας καὶ Λατίνους
 συγγραφεῖς, ἀπὸ νεωτέρους Ἀγγλοὺς
 ποιητὰς καὶ ἀκόμα ἀπὸ τὴν Ἀγία
 Γραφή. Περσιέργους ὅμως ὁ Μάκφερ-
 σον, ὁ ὅποιος ζῶσε τὴν ἐποχὴ τῆς
 μεγάλης αὐτῆς συκτήτσεως, εἶδεν
 πλήρη ἀδιαφορία γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα
 καὶ δὲν ἔσπευσε ν' ἀποστησῇ τοὺς
 ἀντιπάλους τῶν δημοσιούντων· τὸ
 πρῶτον τοῦ τῶν παλαιῶν αὐτῶν ποιη-
 τῶν, τὰ ὅποια εἶχε παραφράσει
 καθὼς ἰσχυρίζετο. Ἀλλὰ καὶ μετὰ
 τὸν θάνατό του δὲν καθάρωσαν νὰ
 βορῶν πούθεν κανένα χειρόγραφον γιὰ
 νὰ διαφωτίσουν τὴ σκοτεινὴ αὐτὴ ὑ-
 πῆξι. Ἐνὰ χρόνον μετὰ τὸν θάνατό
 του ὁ Ὀρεινὸν Ξεαρῖς τῶν Ἑδμ-
 βούργου ἀνέλαβε συστηρικτὰ ἐρεῦ-
 να γιὰ νὰ διαφωτίσῃ αὐτὸ τὸ ζήτη-
 μα, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν κατέβησε σ-
 θετικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ γνώμη ἡ ὁ
 ποία ἐπικράτησε καθότιν μετὰ τὴν
 περιστάσεσιν, εἶπε ὅτι ὑπῆρχε πρῶ-
 μαρὶ ὁ βάρδος Ὀσσιανός, ὁ ὅποιος πτε-
 ροῦν· ἤμας περὶ Χριστοῦ. Ἡ δὴμω-
 ρὴς ποιήσις τῆς ἐποχῆς ἐκινεῖται φαι-
 νεται ὅτι εἶχε διατηρηθῆ μέχρι τῶν
 νεωτέρων χρόνων μὲν μὲ τις παρα-
 ὁδοῖς τοῦ λαοῦ. Ἀπὴν λοιπὸν ἐν-
 λήτεις ὁ Μάκφερσον καὶ μὲ ἔτοιμα ὕ-
 λικα δημιουργήματα ἐνὰ ἐργο σημαντι-
 κό, σύμφωνα μὲ τὴς καινοῦρας τε-
 χνοτροπίας. Ἀλλὰ γι' αὐτὴ τὴ φιλο-
 λογικὴ ἀπάτη, τὴν τὴς ἀδωά, αὐ-
 τὸς μορφήν ἀρετὰ ὁ ἐν λόγῳ Ἀγγελοῦ
 τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα σὲ πολλὸ λίγον
 εἶνε γνωστό, ἐνὺ τοῦ Ὀσσιανὸ ἔχ-
 νησι γνωστό σ' ὄλον τὸν κόσμον.
 Σὲ ἄλλο φύλλον ὁλ ἅς διηγηθεῖται
 μερικὰς ἀκόμα ἀπὸ τῆς πλέον ἐνδι-
 αφέροντος φιλολογικῆς ἀπάτης.

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

[Τι όφελήσεν άνθρωπος εάν τον κόσμον όλον
κερδίση και ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ!...]
(Εὐαγγέλιον)

ΤΟΥ ΧΟΛ ΚΕΪΝ

Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου.

— Πῶς σοὺ φαίνεται, Φίλιππε, ἡ μικρούλα αὐτή; τὸν ῥωτήσα με ἀρε-
λεια ὁ Πήτρος όταν κλειστήκε ἡ πόρ-
τα καὶ μείνανε μόνοι τους.

— Ὡστόσο σὰν ἀγγελόπου, ἀπάν-
τησε ὁ Φίλιππος με σιγανὴ φωνή.

Ὁ Πήτρος ἄρχισε τότε μιὰ ἀπέ-
λειστη φλυαρία, πού δὲν ἐφαίνονταν
νὰ σταματήσῃ. Μιλοῦσε μὲ μεγάλο ἐν-
θουσιασμό γιὰ τὸ παιδί κι' ὅλο ἐπαί-
ζε μαζί του.

— Κ' ἐσύ πῶς τὰ πᾶς; τὸν ἐρώ-
τησε ὁ Φίλιππος σὲ λίγο.

— Καλὰ εἶμαι. Μόνο πού ξέχασα
νὰ σοὺ πῶ ὅτι θὰ ξενητευθῶ, ἀποκρι-
θηκε ὁ Πήτρος κάπως ντροπισμένος.
Ἀρχίσα τώρα νὰ νοσταλγῶ τὴν πα-
λιὰ μου ζωὴ καὶ δὲν μπορῶ νὰ μέ-
νω ἐδῶ περισσότερο. Εἶμαι, ἐτοιμὸς
κιάλας νὰ φύγω αὐριο γιὰ νὰ προ-
φθάσω τὸ βαπόρι. Σὲ παρακαλῶ πο-
λὺ νὰ πῆς πολλὰ χαριστήματα στὴν
Καίτη. Δὲν ἐδίστασε ἡ καρδιά μου ν

πᾶω νὰ τὴν ἴδω στὴ φυλακή. Ἀνά-
φερε τὴς πῶς τὴν ἐσυγχώρησα μ' ὁ-
λη μου τὴν καρδιά καὶ τὴς εὐχόμαι
νὰ ζήσει εὐτυχισμένη!...

— Καὶ τὸ παιδί τί θὰ γίνῃ; ῥώτη-
σε ἀνυπόμονα ὁ Φίλιππος.

— Θὰ σοὺ πῶ καὶ γι' αὐτό. Σκέ-
φθηκε πῶς ἐκεῖ κάτω στὰ μεταλλεῖα
πού θὰ πᾶω ἐγὼ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ
λάβῃ καλὴ ἀνατροφή. Μὰ κι' ἐδῶ νὰ
τὸ ἀφίσω, ἡ Γράννη δὲν θὰ μπορέσῃ
νὰ τὸ κυττάξῃ ὅπως πρέπει, γιατί
γέροντες παῖδι κι' αὐτὴ ἡ καθύβην!...

— Τί θὰ τὸ κάνῃς λοιπόν; ῥώτησε
ὁ ἄλλος μὲ τρεμμένη φωνή.

— Θὰ τὸ ἀφίσω σὲ σπίτι. Τὸ ἀ-
πάντησε ὁ Πήτρος βιαστικά, χωρὶς νὰ
σηκώσῃ τὸ κεφάλι του.

Ὁ Φίλιππος ἀναπήδησε ἀπ' τὴν
ἐκπληξί του. Ἀπαῖξε τὸν Πήτρο ἀπ' τὴ
χειρὶ καὶ τσαφίξε με λαγνά. Ἡ συγ-
κίνησι δὲν τὸν ἔβρινε νὰ πῇ τίποτε.

Κι' ὁ Πήτρος, παίρνοντας θάρρος
ἀπ' τὴ σιωπὴ του, ἐξακολούθησε μὲ
θέρμη:

— Δὲν μποροῦσα νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ
σὲ ἄλλον ἀπὸ σὰς. Σὲ κανέναν ἄλλον
δὲν θὰ τὴν ἀφίσω τὴν κόρη μου. Φί-
λιππε, θὰ τὴν ἀναπαύω, θὰ τὴν παύω,
θὰ τὴν ἔχω σὰν παιδί σου. Ἡ Καίτη
θὰ τὴν λατρεύῃ, τὸ ξέρω. Πάντα τὴν
ἀγαποῦσε, ναι, πάντα... Τὴς ἄφησα
κατὰ τὰ μεσάνυχτα τὸν πῆρε ὁ θά-
νατος.

Ὁταν ξύπνησε τὸ πρῶτ, τὰ πονεῖν
καλὸύσαν κι' ἡ μέρα ἦταν χαρού-
μενη. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἤπιασε σὲ
δωμάτιό του ὁ Τζέμης ὁ Ἀδόρδος, σὲ
ὁποῖος τοῦ ἀνέγγει-
λε ὅτι ὅλη ἡ πόλις
εἶχε σηκωστὸν-
τὴν γιὰ τὴν τελετὴ
πού θὰ γινόταν. Ὁ
Φίλιππος ὁ

βουχάει πάντα κι' όταν καμιά φορὰ
δυστυχῶς, σὲ σένα θάρῃ νὰ ζητήσω
βοήθεια. Καὶ τότε εἶνε καὶρός νὰ
φύγω.

Καὶ παίρνοντας τὴ μοχλὸν στὴν ἀγ-
καλιά του, τὴν ἐφίλησε στὴ μάστι-
κα καὶ τὴς εἶπε:

— Τὸν βλέπεις, κοπέλλα μου, κῦ-
τόν; Εἶνε ὁ καινούργιος πατέρας σου.
Σὺρε κοντὰ του, μὴ φοβάσαι. Φίλησέ
με ὅπως πρῶτα. Κι' ἄλλη μιὰ φορὰ
ἀκούω. Γύρισε τὴν πρός τὰ καί. Ἐ-
τοίμος, Φίλιππε!

— Ναι, ἀπάντησε ὁ Φίλιππος μ' ἑ-
ναν πνιγμένο στεναγμό. Ἀπλώνοντας
τὰ χεῖρά του πρὸς τὴ μικρή.

Σὲ μιὰ στιγμή ἡ μικρούλα βρέθη-
κε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ξεχάστηκε
κάτω ἀπ' τὰ φιλιά του.

— Πῆρε! φώναξε ὁ Φίλιππος χω-
ρίζοντας τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὰ καί-
νοντα τοῦ δικητοῦ. Κι' ὅμως ἡ καρ-
διά του πονοῦσε.

Ἀπέναντι τοῦ δικαστικοῦ μεγάρου
εἶχε ἀνεγερθῇ μιὰ μεγαλοπρεπὴς ἐξέ-
δοα. Στὸ τέλος ὁ Τζέμης, ἐδῶτα-
στὸν Φίλιππο ἂν ἐπρόκειτο νὰ γῇ ἡ
τὴν ἀμὰ κι' ἐκεῖνος μὲ μιὰ κλίσι τῆς
κεφαλῆς τοῦ εἶπε ναι.

Σὲ λίγο ὁ Φίλιππος ἔμπηκε σ' ἡ-
μάς καὶ βγήκε στὴν πόλι. Καθὼς ἐ-
πλησίαζε στὸ δικαστήριον, εἶδε μαζευ-
μένον ἐκεῖ ἀπειρὸν κόσμο. Ὅσο προ-
χωροῦσε, τὸ πλήθος γινόταν περισ-
σότερο καὶ ἡ ζήτησκαυγὴς ἐνέμιζαν
τὸν ἄερα. Πολλὰ ἀνιάστια τῶρα εἶχαν
προσπεθῇ πίσω ἀπ' τὸ δικό του κι' ἡ
πομπή, προχωροῦσε ἀγὰ. Στὴν εἰσο-
δὸ τῆς πόλεως εἶχε στῆθ' ἡ θριαυ-
λευτικὴ ἀψίδα, πού τὴν ἐστῆλιζε μὲ

τοῦ ὑπέβλιναν τὰ πέδιλ τους. Ἐπειτα
ἔμπηκε στὸ δωμάτιό του ἀκολουθεῖ-
ναι μόνον ἀπὸ τὸν παλιὸ διδάσκαλό
του, ὁ ὁποῖος δὲν μποροῦσε νὰ κρύψῃ
τὴν υπερβολικὴ χαρὰ του.

— Ἐλεος, ἔλεος, τοῦ φημίσε σὲ
μιὰ στιγμή ὁ Φίλιππος. Ἀρσέ με
μόνον. Ὑποφέρω!...

Ὁ δάσκαλός του τοῦσφιξε τὸ χέρι
κι' ἔφυγε.

Τὴν ἴδια στιγμή ἔμπηκε μέσα ὁ
χωροφύλακας, πού προνοῦσε στὴν
πύρρα τῆς αἰθούσας τοῦ συμβουλίου.

— Εἶνε γεμάτο τὸ δικαστήριον; τὸν
ῥώτησε ὁ Φίλιππος.

— Μάλιστα, ἐξοχώτατε.

— Νὰ ἀφήσῃς ἐλευθέρους τοὺς δι-
κόμενους.

— Μάλιστα.

— Καὶ νὰ πῆς ἀκόμα στὸν γραμ-
ματέα τοῦ δικαστηρίου καὶ στὸν δε-
σμοφύλακα ὅτι τοὺς χρειάζονται.

Μόλις ἐβγήκε ὁ χωροφύλακας
ἔμπηκε τρεχάτος καὶ ἰδρωμένος ὁ
Τζέμης ὁ Ἀδόρδος γιὰ νὰ τὸν εἰδο-
ποιήσῃ ὅτι ἐρχόταν ὁ πλήρως διοι-
κητής.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἀκούστηκε ἀπ'
ἐξῶ ἰσχυρὴ τυμπανοκρουσία. Ὁ Φί-
λιππος ἐθιμάτιζε νευρικά καὶ μέσα
στὸ θόρυβο καὶ στίς φωνὲς δὲν μπο-
ροῦσε νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸ νοῦ του τὴν
Καίτη. Εἶχε πάρει παῖδι τὴν ἀπόφασί
του καὶ δὲν τὸν ἐμέλλε γιὰ τὴ γνῶ-
μη τοῦ κόσμου. Μπροστὰ στὴν ἀγα-
πημένη του θὰ ἔπαιζε ὅλες τὶς τι-
μὲς κι' ὅλα τὰ ἀξιώματα. Δὲν ἐπι-
θυμοῦσε βέβαια αὐτὴ τὴ λύση, ἀλλὰ
μὰ καὶ ἦσαν ἐστὶ τὰ πράγματα δὲν
μποροῦσε νὰ κάνῃ κι' ἄλλοιῶς. Θὰ
δεχόταν τὸ ἄξιωμα τοῦ δικητοῦ κι'
ἔπειτα θὰ τοὺς ἀνεκοίνωνε τὸ μυστι-
κό. Ὁ Τζέμης ὁ Ἀδόρδος στεκόταν
ἀπὸ πίσω του καὶ τὸν ἐκτύπησε, χω-
ρὶς νὰ προφέρῃ λέξι, μὲ κάποια φε-
νερή ἀνησυχία στὸ πρόσωπό του.

Σὲ λίγο ὁ Φίλιππος βρισκόταν εἰς
τὴν αἰθούσα τοῦ δικαστηρίου. Ἡ ὄψη
του ἦταν γλαυκὴ καὶ τὰ μεγάλα του
μάτια ἔδειχναν περισσότερο ἀπὸ κάθε
ἄλλη φρά. Ἐλθε τὴ συνθιμισμένη
του θέσι καὶ κάθισε. Στὴ μέση ἦταν
ὁ πλήρως δικητής καὶ ἀριστερὰ ὁ
ἐπίσκοπος, ἀπὸ πίσω του δὲ ὁ γενι-
κὸς ἐπίτροπος καὶ ἡ γραμματεὺς τῆς
διοικουφίας. Τὸ ἀκριατήριον εἶχε πᾶ-
ρῃ μὲν ἀπὸ τὴν τρέλλα καὶ τὴ φρίκη
τοῦ πολέμου. Ἐξαφνα, καθὼς περνοῦ-
σαν μιὰ χαράρα, ὅπου τὸ πρῶτ τῆς
ἡμέρας ἐκείνης εἶχε γίνῃ μιὰ φοβε-
ρὴ αἰματηρότατη μάχη, ἀκούσα πλάι
μου ἑναν ὑπόκοφο θόρυβο, πού μοια-
ζε μὲ ὀρῆνο καὶ παράπονο. Ἀμέσως
ἔβλεπα ὅτι θὰ ἔβλεπε ὁ καθένας στὴ
θέσι του. Κατέβηκα ἀπὸ τὸ ἄλογο
μου κι' ἄρχισα νὰ ψάχνω ὀλόγυρα.
Τέλος ἀνακάλυψα σὲ μιὰν ἀκρὴ ἑνα
Ρώσσο τραυματία, πεσμένο μὲ τὰ σπᾶ-
τρα, πού βογγοῦσε φρικτὰ. Εἶχε σπᾶ-
σει τὸ πόδι του ὁ δυστυχισμένος! Γύ-
ρω ἀπ' αὐτὸν εἶχαν μαζεῖται ὅλους
τοὺς νεκροὺς τῆς μάχης, κι' ἐστὶ κα-
νὲς δὲν τὸν εἶχε ἀντιληφθῇ. Ἦταν
ἐγκαταλελειμμένος ἐκεῖ, μόνος του,

ἔρημος, περιμένοντας τὸ θάνατο ἀπὸ
ὥρα σὲ ὥρα. Τοῦ ἔδωσα λίγο κονιάκ
καὶ, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ πῇ,
εἰδοποίησα μερικὸς στρατιῶτες πού
συνάντησα παρακάτω, καὶ πῆγαν ἀμέ-
σως καὶ τὸν πῆραν. Ὅταν τὸν συ-
νάντησα ἀργότερα, ἀρχισε νὰ μοῦ φι-
λάει τὰ χεῖρα, μὴ βρισκόντας λόγια
νὰ μοῦ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη
του. Τί ἀπόγινε αὐτὸς ὁ Ρώσσος; Δὲν
ξέρω... Φαίνεται ὅμως πῶς ὅταν ἔ-
γινε καλά, ἀνταλλάχθηκε μὲ κάποιον
ἀπὸ τοὺς δικούς μας αἰχμαλώτους.
Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν ἀκούσα ποτε
παῖδι νὰ γίνεταί λόγος γι' αὐτόν. Ἐ-
ταὶ ἐλησμονήσα κι' ἐγὼ αὐτὸ τὸ περι-
στατικό. Ὅπως ξέρετε, στὸν πόλεμο
τέτοια πράγματα εἶνε πολὺ συνηθι-
σμένα καὶ περνοῦν ἀπαράτηρητα
σχεδόν. Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ
ὁ στρατηγός μου
ἐμπιστεῖ ὁ θ' ἡ
μιὰν ἀρκετὰ σο-
δαρὴ ἀποστολή.
Ἐπρόκειτο γι' ὁ
μὲν στὴν πολι-
ορική μὲν Σαβα-
στούπολι νύχτα
καὶ νὰ συλλέξω
ἐκεῖ πληροφορίες
γιὰ τὶς προετοι-
μασίες καὶ τὰ
σχέδια τοῦ ἐχ-
θροῦ σχετικῶς
μὲ τὴν οὐρώσει
τῆς πόλεως.

Δυστυχῶς ὁ-
μως δὲν κατόρ-
θωσα νὰ φέρω
εἰς πέρας παρὰ
λίγα λεπτά θὰ ἦ-
μου νεκρός, μὲ πα-
ρέλυε ὀλόκληρο, μὲ
ἐκμηδένιζε τε-
λείως τὸ ἥθικό μου.
Ὁ πρίγκηψ
Μενσικώφ, ὁ Ρώσσος
ἀρχιστράτηγος,
μὲ ἀπέλειψε ἀμέσως.
Στὴν ἀρχὴ προ-
σπάθησε νὰ μοῦ ἀποσπᾷ
διαφορεσ
πληροφορίες σχετι-
κῶς μὲ τὰς δυνά-
μεις καὶ τὰ πυρομα-
χικά πού διαβέτα-
με, καθὼς καὶ γιὰ
τὸ ἥθικό τῶν
στρατιωτῶν μας.
Εἶνε περὶ τὸ νὰ
σᾶς πῶ ὅτι ἀρνήθηκα
κατηγορηματικὰ
νὰ μιλήσω. Τότε ὁ
πρίγκηψ, βλέπον-
τας ὅτι ἔβλεπε ἄδικα
τὸν καιρὸν μου
εἶπε ψυχρὰ:

— Δὲν ἐπιμένω... Εἶνε φανερό
ὅτι ἀποφεύγετε νὰ
προδώσετε τὰ μυσ-
τικά τοῦ στρατοῦ
σας. Διὰ μὲν!

Κ' ἐπρόθεσσε χαμογελώντας:

— Αὐτοῦμαι πολὺ
πού ἐτόλμησα
νὰ σᾶς ῥωτήσω
τέτοια πράγματα...
Κ' ἔπειτα ἀπὸ
λίγα λεπτά σιωπῆς,
ἐρώτησε:

— Δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ,
τί θὰ κάνετε σῆς ἂν
συλλαμβάνετε
ἑνα Ρώσσο κατὰσκοπο;

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ
μ' ἔφερε σὲ
δύλημα. Ἐν τούτοις
δὲν ἐδίστασα
καθόλου καὶ τοῦ ἀπάντησα
μὲ θάρρος:

— Ὅθ τὸν τουφεκίσω
ἀμέσως!

Ἡ ἀπάντησί μου
φαίνεται ὅτι ἔ-
κανε μεγαλειότερη
ἐντύπωσι στὸν
στρατηγὸ ἀπ' ὅσο
ἔκανε σὲ μένα ἡ ἐ-
ρώτησίς του.

Ἡ ἴδια τύχη λοιπὸν
περιμένει καὶ
σᾶς! ἐπιθύρετε.

Καὶ ἔπειτα μὲ ῥώτησε:

— Ἐχετε τίποτε νὰ
ζητήσετε;

— Ὁχι, στρατηγέ μου!

— Μπορεῖτε νὰ
γράψετε ἐλευθερά
στὴν οἰκογένειά σας,
στοὺς φίλους σας.
Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι
θὰ φροντίσω νὰ
σταλοῦν στὸν
προορισμό τους τὰ
γράμματά σας...

Σὲ λίγο ἡ ἀ-
νάκρισις ἐτελείω-
σε καὶ ἡ διαταγὴ
τῆς ἐκτελέσεως
εἶχε δοθῇ. Ὁ
φρουρός τοῦ στρα-
τηγοῦ μὲ ὠδήγη-
σε ἀμέσως σὲ μιὰ
σκήνη γιὰ νὰ πε-
ράσω ἐκεῖ τὴν τε-
λευταία μου νύ-
χτα. Ὅταν μπῆ-
κα στὴ σκήνη, εἶ-
δα μέσα ἑνα στρα-
τιώτη, τὸν ὁποῖον
εἶχα συναντήσῃ
πρὸ μίαις ὥρας.
Ὁ στρατιώτης
αὐτός ἀπὸ τὴ
στιγμὴ πού ἐμπῆ-
κα στὴ σκήνη, δὲν
ἐξοκλήθηκε τὰ
μάτια του ἀπὸ πᾶ-
νά μου. Φαίνεται
ὅτι τοῦ ἔβλεπε
ἐξαιρετικῶς ἐντό-
πως. Κάθε μελ-
οδωμένος ἄλλωστε
παρουσιάζει ἐν-
διαφέρον πάντοτε.
Στὰ σιγὰ ὅμως
κατάλαβα ὅτι ὁ
στρατιώτης αὐτός
δὲν μὲ κυττοῦσε
ἀπλῶς καὶ μόνο ἀπὸ
περιέργεια. Κάτι
ἄλλο συνέβαινε...

Εἶνε περὶ τὸ νὰ
σᾶς πῶ ὅτι ἀρνήθηκα
κατηγορηματικὰ
νὰ μιλήσω. Τότε ὁ
πρίγκηψ, βλέπον-
τας ὅτι ἔβλεπε ἄδικα
τὸν καιρὸν μου
εἶπε ψυχρὰ:

— Δὲν ἐπιμένω... Εἶνε φανερό
ὅτι ἀποφεύγετε νὰ
προδώσετε τὰ μυσ-
τικά τοῦ στρατοῦ
σας. Διὰ μὲν!

Κ' ἐπρόθεσσε χαμογελώντας:

— Αὐτοῦμαι πολὺ
πού ἐτόλμησα
νὰ σᾶς ῥωτήσω
τέτοια πράγματα...
Κ' ἔπειτα ἀπὸ
λίγα λεπτά σιωπῆς,
ἐρώτησε:

— Δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ,
τί θὰ κάνετε σῆς ἂν
συλλαμβάνετε
ἑνα Ρώσσο κατὰσκοπο;

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ
μ' ἔφερε σὲ
δύλημα. Ἐν τούτοις
δὲν ἐδίστασα
καθόλου καὶ τοῦ ἀπάντησα
μὲ θάρρος:

— Ὅθ τὸν τουφεκίσω
ἀμέσως!

Ἡ ἀπάντησί μου
φαίνεται ὅτι ἔ-
κανε μεγαλειότερη
ἐντύπωσι στὸν
στρατηγὸ ἀπ' ὅσο
ἔκανε σὲ μένα ἡ ἐ-
ρώτησίς του.

Ἡ ἴδια τύχη λοιπὸν
περιμένει καὶ
σᾶς! ἐπιθύρετε.

Καὶ ἔπειτα μὲ ῥώτησε:

— Ἐχετε τίποτε νὰ
ζητήσετε;

— Ὁχι, στρατηγέ μου!

— Μπορεῖτε νὰ
γράψετε ἐλευθερά
στὴν οἰκογένειά σας,
στοὺς φίλους σας.
Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι
θὰ φροντίσω νὰ
σταλοῦν στὸν
προορισμό τους τὰ
γράμματά σας...

Σὲ λίγο ἡ ἀ-
νάκρισις ἐτελείω-
σε καὶ ἡ διαταγὴ
τῆς ἐκτελέσεως
εἶχε δοθῇ. Ὁ
φρουρός τοῦ στρα-
τηγοῦ μὲ ὠδήγη-
σε ἀμέσως σὲ μιὰ
σκήνη γιὰ νὰ πε-
ράσω ἐκεῖ τὴν τε-
λευταία μου νύ-
χτα. Ὅταν μπῆ-
κα στὴ σκήνη, εἶ-
δα μέσα ἑνα στρα-
τιώτη, τὸν ὁποῖον
εἶχα συναντήσῃ
πρὸ μίαις ὥρας.
Ὁ στρατιώτης
αὐτός ἀπὸ τὴ
στιγμὴ πού ἐμπῆ-
κα στὴ σκήνη, δὲν
ἐξοκλήθηκε τὰ
μάτια του ἀπὸ πᾶ-
νά μου. Φαίνεται
ὅτι τοῦ ἔβλεπε
ἐξαιρετικῶς ἐντό-
πως. Κάθε μελ-
οδωμένος ἄλλωστε
παρουσιάζει ἐν-
διαφέρον πάντοτε.
Στὰ σιγὰ ὅμως
κατάλαβα ὅτι ὁ
στρατιώτης αὐτός
δὲν μὲ κυττοῦσε
ἀπλῶς καὶ μόνο ἀπὸ
περιέργεια. Κάτι
ἄλλο συνέβαινε...

Εἶνε περὶ τὸ νὰ
σᾶς πῶ ὅτι ἀρνήθηκα
κατηγορηματικὰ
νὰ μιλήσω. Τότε ὁ
πρίγκηψ, βλέπον-
τας ὅτι ἔβλεπε ἄδικα
τὸν καιρὸν μου
εἶπε ψυχρὰ:

— Δὲν ἐπιμένω... Εἶνε φανερό
ὅτι ἀποφεύγετε νὰ
προδώσετε τὰ μυσ-
τικά τοῦ στρατοῦ
σας. Διὰ μὲν!

Κ' ἐπρόθεσσε χαμογελώντας:

— Αὐτοῦμαι πολὺ
πού ἐτόλμησα
νὰ σᾶς ῥωτήσω
τέτοια πράγματα...
Κ' ἔπειτα ἀπὸ
λίγα λεπτά σιωπῆς,
ἐρώτησε:

— Δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ,
τί θὰ κάνετε σῆς ἂν
συλλαμβάνετε
ἑνα Ρώσσο κατὰσκοπο;

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ
μ' ἔφερε σὲ
δύλημα. Ἐν τούτοις
δὲν ἐδίστασα
καθόλου καὶ τοῦ ἀπάντησα
μὲ θάρρος:

— Ὅθ τὸν τουφεκίσω
ἀμέσως!

Ἡ ἀπάντησί μου
φαίνεται ὅτι ἔ-
κανε μεγαλειότερη
ἐντύπωσι στὸν
στρατηγὸ ἀπ' ὅσο
ἔκανε σὲ μένα ἡ ἐ-
ρώτησίς του.

Ἡ ἴδια τύχη λοιπὸν
περιμένει καὶ
σᾶς! ἐπιθύρετε.

Καὶ ἔπειτα μὲ ῥώτησε:

— Ἐχετε τίποτε νὰ
ζητήσετε;

— Ὁχι, στρατηγέ μου!

— Μπορεῖτε νὰ
γράψετε ἐλευθερά
στὴν οἰκογένειά σας,
στοὺς φίλους σας.
Σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι
θὰ φροντίσω νὰ
σταλοῦν στὸν
προορισμό τους τὰ
γράμματά σας...

Σὲ λίγο ἡ ἀ-
νάκρισις ἐτελείω-
σε καὶ ἡ διαταγὴ
τῆς ἐκτελέσεως
εἶχε δοθῇ. Ὁ
φρουρός τοῦ στρα-
τηγοῦ μὲ ὠδήγη-
σε ἀμέσως σὲ μιὰ
σκήνη γιὰ νὰ πε-
ράσω ἐκεῖ τὴν τε-
λευταία μου νύ-
χτα. Ὅταν μπῆ-
κα στὴ σκήνη, εἶ-
δα μέσα ἑνα στρα-
τιώτη, τὸν ὁποῖον
εἶχα συναντήσῃ
πρὸ μίαις ὥρας.
Ὁ στρατιώτης
αὐτός ἀπὸ τὴ
στιγμὴ πού ἐμπῆ-
κα στὴ σκήνη, δὲν
ἐξοκλήθηκε τὰ
μάτια του ἀπὸ πᾶ-
νά μου. Φαίνεται
ὅτι τοῦ ἔβλεπε
ἐξαιρετικῶς ἐντό-
πως. Κάθε μελ-
οδωμένος ἄλλωστε
παρουσιάζει ἐν-
διαφέρον πάντοτε.
Στὰ σιγὰ ὅμως
κατάλαβα ὅτι ὁ
στρατιώτης αὐτός
δὲν μὲ κυττοῦσε
ἀπλῶς καὶ μόνο ἀπὸ
περιέργεια. Κάτι
ἄλλο συνέβαινε...

Εἶνε περὶ τὸ νὰ
σᾶς πῶ ὅτι ἀρνήθηκα
κατηγορηματικὰ
νὰ μιλήσω. Τότε ὁ
πρίγκηψ, βλέπον-
τας ὅτι ἔβλεπε ἄδικα
τὸν καιρὸν μου
εἶπε ψυχρὰ:

— Δὲν ἐπιμένω... Εἶνε φανερό
ὅτι ἀποφεύγετε νὰ
προδώσετε τὰ μυσ-
τικά τοῦ στρατοῦ
σας. Διὰ μὲν!

Κ' ἐπρόθεσσε χαμογελώντας:

— Αὐτοῦμαι πολὺ
πού ἐτόλμησα
νὰ σᾶς ῥωτήσω
τέτοια πράγματα...
Κ' ἔπειτα ἀπὸ
λίγα λεπτά σιωπῆς,
ἐρώτησε:

— Δὲν μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ,
τί θὰ κάνετε σῆς ἂν
συλλαμβάνετε
ἑνα Ρώσσο κατὰσκοπο;

ΠΡΟΚΑΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ" (ΑΡΙΘ. 25)

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΑ ΤΖΙΤΖΙΚΙΑ

Μιά 'Ηπειρωτική παράδοση για τα τζιτζίκια. 'Η ζέστη, οι θορύβοι και ο κακός ἀφέντης. Αἰσώπος και 'Ελληνικός λαός. Οι ἀρχαίοι 'Ελληνες και τα τζιτζίκια. 'Ο 'Ομηρος, οι καλοί ρήτορες και οι ἀκαταπόνητοι τέττιγες. 'Ο Βιργίλιος και ἡ πλῆθις τοῦ καλοκαιριοῦ. Οι Σέρβοι και τὰ τζιτζίκια τοῦ Κοσσυφοπεδίου. Πῶς δημιουργήθηκαν οἱ τέττιγες κατὰ τοὺς Θεσσαλοὺς. Μία ἐξήγηση ἐνός 'Αγγλοῦ σοφοῦ. Γιατί ἀρέσει σὲ πολλοὺς τὸ τσιτσίρισμα τοῦ τέττιγος, κλπ.

Τώρα μὲ τις μεγάλες ζέστες, εἶν' ἐπικρατὸς νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ τί πιστεύει καὶ τί φαντάστηκε ὁ 'Ελληνικός λαὸς γιὰ τὰ τζιτζίκια. τοὺς μονότονους αὐτοὺς τραγουδιστὲς τῆς λαύρας τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ τοὺς ξεφαντωτὲς τῶν πύρινων μεσημεριῶν τοῦ θέρους.

Στὴν 'Ηπειρὸν ἔφαρκα νομίζουν ὅτι στὸ τραγούδι τοὺς τὰ τζιτζίκια ἐπαναλαμβάνουν ἀδιάκοπα τὰ λόγια αὐτά: «Θέριζε στάρι!... Θέριζε στάρι!... Κι' αὐτὸ γιὰτὶ κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ «τζιτζίκιας» ἦταν μιά φορὰ ἕνας σκληρὸς μεγαλοκτηματίας, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀπεράντα χωράφια, μὲ γυνήματα καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἄφινε τοὺς θεριστὰς ποὺ θερίζουν τοὺς ἀγρούς των νὰ ξαναπάρουν οὔτε στιγμή. Στεκόταν ὅλη τὴν ὥρα ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοὺς καὶ διαρκῶς τοὺς φώναζε:

«Θέριζε στάρι! Θέριζε στάρι!...»

— 'Αμάν, τοῦ φώναζαν οἱ ἐργάτες, νὰ πῶ λίγο νερό!... Ἐσάθηνε τὸ λαοῦγγι μου ἀπὸ τὴ δίψα!

— «Θέριζε στάρι!... Θέριζε στάρι!...» τοὺς ἐπανελάμβανε ὁ ἀσυγκίνητος μεγαλοκτηματίας. Αὐτὰ γινόντουσαν ὥς ποὺ τέλος μιά κοπέλλα, ποὺ εἶχε γεννηθῇ Σάββατο καὶ γι' αὐτὸ πιανόταν ὁ λόγος τῆς καὶ ποὺ ἦταν ταμὲν στὸ Μοναστήρι τῆς Μ. Λυδοσκεπαστής, κοντὰ στὸ Λιασκόβι, καταράστηκε τὸν τζιτζίκια νὰ τὸν καίῃ ὁ Θεὸς ὅλο τὸ καλοκαίρι καὶ ὅσο ἀνάβει τῆς ζέστας ἡ πύρα καὶ ἡ λαύρα, τόσο νὰ τὸν πιάνη αὐτὸν ἡ μανία καὶ νὰ φωνάζῃ νὰ θερίζουν οἱ ἐργάτες.

Ὁ Θεὸς φαίνεται πὺς ἀκούσε τὴν κατάρα τῆς καὶ γι' αὐτὸ μεταμόρφωσε τὸν κτηματία καὶ τὸν ἔκανε τζιτζίκια. Ἡ μανία ὅμως τῆς ἀπληστίας καὶ τοῦ βασανισμοῦ δὲν τὸν ἄφησε οὔτε μετὰ τὴ μεταμόρφωσίν του. Καὶ γι' αὐτὸ ὅλο τὸ καλοκαίρι, ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ, καὶ πολλὰς φορὲς καὶ τὴ νύκτα, ὅταν εἶνε κουφός, δὲν παύει νὰ βασανίζεται καὶ νὰ φωνάζῃ:

«Θέριζε στάρι! Θέριζε στάρι!...»

Τί διαφορὰ ὅμως ποὺ εἶχε ἡ παράδοσις αὐτὴ τῆς μανίας τοῦ τζιτζίκια γιὰ τὴν υπερβολικὴν ἐργασία, ἀπὸ ἐκείνην τὸν ἀρχαῖον μῦθον τοῦ Αἰσώπου, στὸν ὁποῖον ὁ τζιτζίκιας παρίσταται ὡς τεμπέλης καὶ ἀσυλλόγιστος τραγουδιστής!...

Περίεργες ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ περὶ «τέττιγων» δοξασίαι τῶν ἀρχαίων.

Οἱ ἀρχαῖοι 'Αθηναῖοι ἐπίστευαν ὅτι τὰ τζιτζίκια τὰ γεννᾷ ἡ γῆ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο μάλιστα τὰ εἶχαν καὶ ὡς σύμβολα τοῦ αὐτοθρονισμοῦ των. Αὐτὴ εἶνε ἡ αἰτία ποὺ ἐλέγοντο «τέττιγες» οἱ ντόπιοι 'Αθηναῖοι. οἱ Γκαγκαρεοὶ δηλαδὴ τῶν ἀ-

χαίων 'Αθηνῶν. Γιὰ σημεῖον δὲ τοῦ «γηνγενισμοῦ» των ἔδωκαν στοὺς μανθῶδες τῶν πόρπας μὲ «τέττιγας» χρυσούς. Ἐπίσης γιὰ τὸν ἴδιον λόγον περνοῦσαν «χρυσούς τέττιγας» στὰ μαλλιά των, γιὰ νὰ τὰ κρατοῦνε καλοχτενισμένα καὶ «βοστρυχομένα», ὅπως τὰ συνήθιζαν.

Τὸ τραγούδι τοῦ τζιτζικιοῦ εἶνε μονότονον καὶ κουραστικὸ καὶ γιὰ τοῦτο οἱ Σέρβοι λένε ὅτι ὁ Θεὸς μετέβαλε σὲ τζιτζίκια μερικὸς ψάλτες ἐνὸς ναοῦ τοῦ Κοσσυφοπεδίου κακοφώνους, τοὺς ὁποίους ὁ λαὸς καὶ οἱ ἐπίτροποι ἀπὸ οἰκονομία δὲν ἤθελαν νὰ τοὺς ἀλλάξουν καὶ νὰ πάρουν στὴ θέσιν τοὺς μερικὸς ἀγγέλους, οἱ ὁποῖοι, παραπλανηθέντες στὴ γῆ, ὅταν ἔψαχναν νὰ βροῦν τὸν νεκρὸν τοῦ Σέρβου ἥρωος Μάρκου Κράλ-λη, πήγαν στὸ Κοσσυφοπεδίο καὶ ἐξήρ-σαν νὰ μείνουν ἐκεῖ ἐργαζόμενοι.

Οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι ψάλτες, σύμφωνα μὲ τὴ Σερβικὴ παράδοσιν, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μεταμορφώθηκαν σὲ τζιτζίκια, βασανίζουν ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ ὅλους βασανίζουν τοὺς κατοίκους τῆς περιφέρειας τοῦ Κοσσυφοπεδίου.

Ἀντιθέτως ὅμως τὸ ὅρι καὶ μονότονον περὶ τζιτζικιοῦ ἦρσε ποτὶ τοὺς ἀρχαίους 'Ελληνες, οἱ ὁποῖοι τὸ κατέτασαν μερικὲς φορὲς μὲ τοὺς πλέον εὐχαρίστους ἤχους.

— Ἀ'Ηβυπὴς τέττιξιν ἰσογράφος οἱ θ' 'Ακαδῆμου δένδρῳ ἐφεζόμενοι ὅπου λυρίεσαν ἰεῖσιν», γράφει ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος γιὰ τὸν Πλάτωνα. Δηλαδή: «Ὁ Πλάτων ἔχει μελίσρον τὴν φωνὴν καὶ ὁμοιάζει πρὸς τοὺς τέττιγας, τοὺς ἄδοντας μὲ τὴν μελωδικὴν φωνὴν των ἐπάνω στὰ δένδρα τοῦ 'Ακαδῆμου».

Ἐπίσης τὴ φωνὴ τῶν τζιτζικίων ἐξυμνοῦν καὶ ὁ 'ΗΣίοδος καὶ ὁ Σωμανίδης καὶ ὁ Θεόκριτος. Ὁ δὲ Πλάτων τοὺς ὀνομάζει: ἀπροφῆτας τῶν Μουσῶν.

Καὶ στὰ «Γεωργικὰ» τοῦ Βιργιλίου ἀπαντᾷται ἕνας ὁραίος στίχος γιὰ τὰ τζιτζίκια: «Καὶ διὰ τοῦ ἀνακουφιστικοῦ των ἡ σμαρτος διακόπτουν τὴν ἀγροτικὴν ἡρεμίαν καὶ πλῆθιν οἱ τέττιγες!»

Οἱ Θεσσαλοὶ λέ-νε πὺς ὅταν ἔκα-

νε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ἔκανε μόνον ὅλα τὰ ὠραία πράγματα. Τὰ ἄσχημα τὰ ἔκανε ἔπειτα, μετὰ τὴν πτώσιν του, ὁ Σατανᾶς, γιὰ νὰ χαλάσῃ τὸ ἔργο τῆς δημιουργίας.

Ἔτσι τὰ ἄνθη, τὰ πουλιά, τὰ φρούτα, τοὺς ἄνδρες, τὶς δροσιές, τὰ ἄστρα τὰ ἔκανε ὁ Θεός.

Ὁ Σατανᾶς ἔκανε τὰ φεῖδια, τὰ κουνοῦπια, τοὺς φύλλους, τὶς κατσαρίδες, τοὺς κοριοὺς, τὰ σκουλήκια, τὰ ποντίκια, τίς... γυναῖκες κλπ.

Ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ Θεοῦ εἶχαν περισσέψει μερικοὶ βόλοι χρώματος, τοὺς ὁποίους ὁ Σατανᾶς ἀργότερα βρῆκε καὶ τοὺς πῆρε. Τοὺς ἔβαλε λοιπὸν νὰ ψηθοῦν στὸ καμίνι τῆς Κολάσεως καὶ γεννήθηκαν ἔτσι τὰ τζιτζίκια, τὰ ὁποῖα εἶ-

ναι μὲν πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἔχουν ψηθῇ στὸ καμίνι τοῦ διαβόλου. Γι' αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς εἶνε ὡς ἀκακα καὶ ἀδελφὴ, ἀλλὰ ζοῦνε καὶ ταῖριζου-ν μέσῃ στίς πὺς μεγάλες ζέστες τοῦ καλοκαιριοῦ, ὥσαν νὰ μᾶς θυμίζουν τοῦ πυρός τὴν γένεσιν!

Ποιηταὶ καὶ μυθογράφοι, νέοι καὶ παλαιοί, 'Ελληνες καὶ ξένοι, ἔχουν γράψῃ ἕνα σωρὸν πράγματα γιὰ τὰ τζιτζίκια.

Ὁ πρὸ ὀλίγου μάλιστα ἀποβιώσας εὐθυμογράφος Γεώργιος Κουρτελῖν εἶ-

πε καὶ τὸ ἐξῆς ἀστὲρ γι' αὐτά: — Ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα, καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἀκόμη, μακαρίζω τὰ τζιτζίκια, γιὰτὶ ἡ γυναῖκα των εἶνε... βουδίας.

Πράγματι δὲ τὰ θηλυκὰ τζιτζίκια δὲν τραγουδοῦνε.

Ὁ Γερμανὸς ὅμως φυσιοδίφης Φρίτς Χέντερ διατείνεται ὅτι ὅχι μόνον τὰ θηλυκὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ... ἀσενικά τζιτζίκια εἶνε ἐντελῶς βουδία καὶ ὅτι τὸ τσιτσίρισμα ποὺ ἀκούεται δὲν εἶνε περὶ τζιτζικίων, ἀλλὰ προστο-βες τῶν εὐύτρων. Ὁ δὲ 'Αγγλὸς Γοζέτ γράφει τὰ ἐξῆς γιὰ τὴ φωνὴ τῶν τζιτζικίων, δικαιολογώντας ἐκείνους τοὺς ὁποίους αὐτὴ ἀρέσει:

«Τὰ τζιτζίκια δὲν εἶνε τραγουδισταί. Ἡ φωνὴ των δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μιά διάτορος νότα, τραχεῖα καὶ ἐκνευριστικὴ. Ὑπάρχουν ὅμως πολλοί, τοὺς ὁποίους ἡ φωνὴ αὐτὴ εὐχαρίσκει. Καὶ τοῦτο γιὰτὶ ὅσο τραχεῖα καὶ ἄν εἶνε γίνονται α-

ραῖα, συνδυαζομένη μὲ εὐχάριστες εἰ-κόνες, ἰδέες, χαρμῆς καὶ ἀναμνήσεις παλαιῆς, ἡ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ τζιτζικιοῦ δὲν ἀκούεται παρὰ μόνον ὅταν ἐπικρατοῦν ἡ καλὴ ὥρα τοῦ θέρους. Οἱ ἴχθυες δὲν μᾶς εὐχαριστοῦν πολλές φορὲς ἀναλόγως τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς μελωδίας των, ἀλλὰ ἀναλόγως τῆς ὥρας καὶ τῆς στιγμῆς πρὸς τὰς πρωτακούσαμε. Γιὰ τοῦτο πολλοὶ μὲ ἰδιαιτέρα εὐχαρίστησιν καὶ συγκίνησιν ἀκούει τὰ ἄθωα τραγουδία καὶ μᾶλλον σὰν εἰμαστε μικροί, ἐπειδὴ μᾶς θυμίζουν τὴν εὐτυχίαν καὶ χωρὶς σκοποῦρας παιδικῆς μᾶς ἡλικίας.

»Σ' αὐτὸ ὀφείλεται καὶ τὸ ὅτι τὸ μονότονον τραγούδι τοῦ τζιτζικιοῦ, ἂν καὶ τραχὺ καὶ σαρστικὸ, εὐχαρίσκει ἰδιαιτέρως πολλοὺς, γιὰτὶ φέρνει στὸ μυαλὸ τους μιά εὐχάριστη σειρά ἀπὸ καλοκαιρινῆς ἀναμνήσεως, ποὺ σχετίζονται μὲ κάθε τι ποὺ εἶνε ἐξοχικὸ, ὀργάζων καὶ χαροῦμενο!»

Ἀπὸ αὐτοῦ ἵσως προέρχεται καὶ ἡ ἀγάπη τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων, κατ' ἐξοχὴν φυσιολατῶν, πρὸς τὴ φωνὴ τοῦ τζιτζικιοῦ.

Καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἡ παροιμία τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ λέει:

«Ὅς τὸ λαλῆσαι ὁ κόταυφος καὶ τὸ χελιδονάκι, ἂν δὲν λαλῶν τὸ τζιτζίκιας, δὲν εἶν' καλοκαίρι».

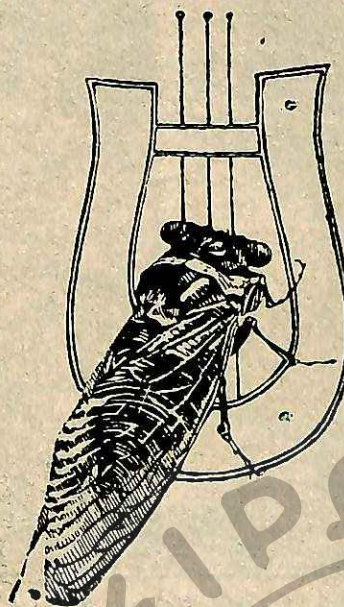
'Αλλὰ τὰ περὶ τέττιγων εἶνε πολ-λὰ καὶ ἄλλοτε θὰ ξαναποιῦμε κι' ἄλλα. Ο ΘΕΡΙΝΟΣ

ΟΙ ΚΑΛΑΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΛΙΑ

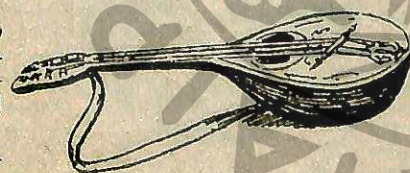
ΤΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟ ΤΟΥ ΠΟΝΤΕΝ

Ὁ μέγας Γάλλος γλύπτης Αὐγουστος Ροντέν ἦταν ἀπλὴς καὶ ἀφελές-στατος στοὺς τρόπους του. Δηγοῦν-ται γι' αὐτὸν σχετικὰ τὸ ἐξῆς ἀνέκ-δοτο:

Πρὸ ἐτῶν εἶχε προσκληθῇ σ' ἕνα ἐπίσημον γεῖμα στὰ 'Ηλύσια. Γιὰ νὰ πᾶν καὶ ἔπρεπε νὰ φορέσῃ τὸ ἀστυρὸ παρὰσημο τοῦ Λεγεώνοῦ τῆς Τιμῆς, ποὺ εἶχε λάβει ἀπ' τὴν Κυβέρνησιν: ἐ-κείνες τὶς ἡμέρας. Δὲν ἤξερε ὅμως πὺς νὰ τὸ φορέσῃ κι' οὔτε οἱ φίλοι του βοσκόνοντοσαν σὲ θέσιν αὐτοῦ δεί-ξουν τὸν τρόπο. Ὅταν ἔφτασε ἡ ὥρα τοῦ γεύματος, ὁ Ροντέν τύλιξε τὸ παρὰσημό του σ' ἕνα χαρτὶ καὶ διευ-θύθηκε στὰ 'Ηλύσια. Στὴν εἰσοδὸν εἶδε τὸν κλητῆρα γεμᾶτον ταινίας καὶ μετὰλλια καὶ ἀποφάσισε νὰ ρωτήσῃ αὐτὸν γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ τὸν ἐβασά-νιζε. Ὁ κλητῆρας πῆρε τότε τὸ πα-ρὰσημο καὶ τοῦ τὸ φόρεσε ὅπως ἔ-πρεπε, μπροστὰ στοὺς καταπληκτοὺς προσκεκλημένους.

Ὁ τραγουδιστὴς τοῦ θέρους

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

—Θα πέθαινε από τη θλίψη του, Μεγαλειότητάτη... Αυτό έλλως τε μάς είπε κι' ο ίδιος...

—Σας το είπα; ρώτησε μ' άγανάχνη η Ελισσάβετ.

—Ναί, μάς το είπα, άπάντησε η δεσποινίς Άρανκούρ. Δεν είν' έτσι, Λιμού;

—Και νομίζετε ότι θα μπορούσα χωρίς κανένα κίνδυνο... ρώτησε η βασίλισσα, χωρίς να τελειώσει τη φράση της.

—Να τον εισαγάγετε στα διαμερίσματά σας από την είσοδο της ύπνου... συμπλήρωσε η δεσποινίς Άρανκούρ. Μά, όχι, Μεγαλειότητάτη, δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος... Άναλαβάνω εγώ...

—Άν αναλαβάνω εσύ, το πράγμα αλλάζει... Τι να κάνω;... Θα τον δεχθώ, γιατί δεν θέλω να τον άρσω να πεθάνη από τη λύπη του...

Την ίδια μέρα, το απόγευμα, όπως είχαν συμφωνήσει, ο δόν Κάρλος έμαθαινε από τη δεσποινίδα Άρανκούρ ότι η άπάντησή της βασίλισσας ήταν ευνοϊκή.

Και την άλλη μέρα, στις δέκα το πρωί, έμπαινε κρυφά στα διαμερίσματά της.

Η συνάντησής του διαδόχου με τη βασίλισσα ήταν μια παρόδοξη συνάντησής δυο παιδιών, τρελλά ερωτευμένων, που είνε συγχρόνως πολύ άδωχα και πολύ ένοχα στον έρωτά τους...

Ένώ η δεσποινίς Άρανκούρ και Λιμού άγρυπνοῦσαν γύρω από τὰ διαμερίσματα της βασίλισσας, οι δύο ερωτευμένοι βρίσκονταν μόνι... Έντελως μόνι... ο ένας απέναντι στον άλλον...

Σε μια στιγμή ο δόν Κάρλος γονάτισε μπροστά στην Ελισσάβετ και, παίρνοντας το χέρι της μέσα στο δικό του, την έκύτταξε στα μάτια χωρίς να ποσφέρει λέξη...

Μα πόσα δεν έλεγαν αυτά τὰ βλέμματα, που ήταν μουσκεμένα στα δάκρυα; Τόσο ο διάδοχος, όσο και η βασίλισσα έκλαιγαν...

Και τὰ δάκρυα, καθώς θά έζέε, είνε η ώραϊότερη ουιλία για δυο ερωτευμένους!... Όχι μόνο η ώραϊότερη, αλλά και η πιο άδωχα...

Μα σε λίγο, ο πρόπος αυτός της συνεννόησής δεν τους ίκανοποιούσε πια...

—Και να σκέπτομαι ότι αυτή τή στιγμή μπορούσατε να είσατε δική μου... έντελως δική μου, ψιθύρισε ο δόν Κάρλος.

Η βασίλισσα άναστενάξε και άπάντησε:

—Ο Θεός δεν ήθέλησε την ένωσή μας...

—Ο Θεός! είπε εκείνος κάνοντας μικρή τή φωνή του. Ο Θεός με μικρές φορές είνε πολύ σκληρός.

—Κάρλο!... ψιθύρισε η βασίλισσα.

—Όχι, δεν είν' ο Θεός που με χωρίζει. Έλισσάβετ. Μας χωρίζει ο Στανάνς!... Ο Στανάνς, που ένεπνεσε τον πατέρα μου να κάνει εις βάρος μου την πιο βδελυρή και άτι-

μη πράξη... την πιο βδελυρή προσέλα...

—Κάρλο!... Για το Θεό!... φώναξε η βασίλισσα.

—Ό! Άν δεν είσατε τόσο ώραϊα, θα έπαιρνα το πράγμα αυτό άλγιστα, μά από τη στιγμή που σας είδα, δεν κάνω άλλο παρά να καταριέμαι τον πατέρα μου, που μου κομμάτιασε την καρδιά για την πολιτική...

—Κάρλο!... ξαναφώναξε η βασίλισσα.

—Ναί! έξακολουθούσε εκείνος. Τον καταριέμαι από τὰ βάθη της ψυχής μου... Γι' αυτό και το κακό που έκανα, σ' αυτόν έσπάζει πάλι... Κα-

τὸς με τὰ βρωμερά χέρια του, τὰ αματωμαμένα, άγκαλιάζει τὸ άσπιλο και πάλαικο κορμί σας και στρέφεται σαν λυσσασμένος στο κρεβάτι μου... Άλλοίμονο! δεν έχω καν τὸ δικαίωμα να τὸ φωνάξω: «Άτιμε και άνανδρε, προδότη και κλέφτη, καταραμένος να είσαι!...

—Κάρλο, για όνομα του Θεού, ήσυχάστε! ψιθύρισε η Ελισσάβετ, ενώ έκείνος έφερε τὸ λευκό χαράκι της στα φλογισμένα του χείλη και άρχισε να τὸ γεμίζει φιλήματα...

Έπειτα από τὸ χέρι, άρχισε να τὴ φιλή στο μπράτσο και κατόπιν στὸν θείο σαν τοῦ κόκκου λαμό της...

—Φύγετε! είπε στὸν δόν Κάρλο, τραβώντας τον ἀπὸ τὸ μανδύα του.

νένας πια δεσμός αίματος δεν υπάρχει μεταξύ έμοῦ και εκείνου!... Και πῶς να υπάρχει, αφού αυτός πρώτος τὸν έκοψε... Είσατε προσωρισμένη να γίνετε δική μου και γίνετε, έπειδή αυτός τὸ θέλησε έτσι, δική του... Έγίνετε σύζυγος αὐτοῦ τοῦ τέρατος, αὐτοῦ τοῦ αϊμοπότη, τοῦ ανθρώπου που εύχαριστεῖται να σκοτώνει τοὺς άλλους ανθρώπους, σεις, η γοητευτική, η θεία γυναίκα... Δική του το σείς, που είστε ένα ζωντανό άγαλμα, που η παρουσία σας μόνο με θά τους ανθρώπους!... Ό, θά καταλαβαίνετε, Ελισσάβετ, τί φοικτές νύχτες που περνάω από τὸν καιρό που γίνετε δική του... Δεν κοιμώμαι ούτε οὔτε στιγμή... Και όλη τὴ νύχτα κλαίω... Κλαίω ἡ άρρίω από τὴ μανία μου... Σκέπτομαι ότι είστε δική του... σκέπτομαι ότι αὐ-

Εστρελλαμένη, περίτρουη η βασίλισσα τοῦ κακού προσπαθούσε να ξεφύγει ἀπὸ τὸν διάδοχο, τοῦ οἱοῦ τὰ φιλήματα την μεθοῦσαν, όταν άξαφνα ἡ πόρτα άνοιξε...

Η δεσποινίς Άρανκούρ μπήκε μέσα... Η δὴ της ήταν παραμορφωμένη ἀπὸ τὸν πόνο.

—Φύγετε! είπε η δεσποινίς της τρυπώντας στὸν Κάρλο τραβώντας τον ἀπὸ τὸ μανδύα του. Έρχεται ἡ κόμισσα Ντενιά!

Ο δόν Κάρλος όμως δεν ήθελε να άπομακρυνθῇ. Τότε η Ελισσάβετ, ἡ οἱα έίχε συνάθει ἐν τῇ μεταξῇ, τὸν έκίτευσε να φανῇ συνετός για να μὴ έπισύρῃ άπάνω τους τὴν όργη τοῦ βασιλέως με τις άπερισκεψίες του. Άν τὸν έβρισκαν κοντά της, ήταν χαμένοι κι' οἱ δύο τους.

Τέλος ο δόν Κάρλος συγκατένευσε κι' έφυγε.

Τὴν άλλη μέρα τὸ πρωί κίόλας λάβαινε ἀπὸ τὸν βασιλέα διαταγή να φύγει άμέσως και χωρίς καμμία άναβολή για τὸ Πανεπιστήμιο της Άλκάλας, τοῦ Χεναρέζ, όπου ο πατέρας του τὸν έστελνε για να τελειώσῃ τις σπουδές του. Η Άλκάλα τοῦ Χεναρέζ είνε μιά πόλις της Νέας Καστίλλης, σὲ άπόστασι είκοσι λευγῶν ἀπὸ τὴ Μαδρίτη.

Έκεί ο Φίλιππος II έξώριζε τὸν γιό του, γιατί άσφαλώς ο τεραστιμὸς αὐτὸς τῶν σπουδῶν δεν ήταν άλλο παρά μιά σκεπασμένη έξορία, ἡ οἱα — όπως και ἡ άπροσδόκητη άφίξις της ἐπὶ κεφαλῇς τῶν κυριῶν της τιμῆς στή μέση τοῦ ραντεβῶ τῶν ερωτευμένων — είχε τὴν άρρομή της, χωρίς άλλο, σὲ προδοσία τῶν σχέσεων τοῦ διαδόχου με τὴ βασίλισσα.

Όστόσο, ο δόν Κάρλος άναγκάσθηκε να υποταχθῇ στὴν πατρική θέληση.

«Όταν ο Φίλιππος έστειλε τὸν δόν Κάρλο στὸ Πανεπιστήμιο της Χεναρέζ — άναφέρει ο περίφημος ιστορικός Μοκάρ — τὸ έκανε αὐτὸ ὄχι γιατί ἀπὸ πατρική στοργή ήθελε να μορφώσῃ τὸν γιό του και να τὸν κάνει μιά μέρα άξιο να βασιλεύσῃ, ἀλλ' άπλοῦστα για ν' άπομακρυνῇ ἀπὸ κοντά του ἕναν επικίνδυνο αντίπαλο και αντίζηλο...

Ο δόν Κάρλος στή Χεναρέζ ρίχτηκε στή μελέτη με τὴ θερμή έκείνη τῶν ανθρώπων, οἱ οἱοί άφοσιώνονται σ' ένα πράγμα για να ξεχάσουν ένα μεγάλο πάθος που τοὺς βασανίζει...

Έξ άλλου έπαιρνε πολύ στὰ σοβαρά τὸν έρωτά του και τὸν τίτλο του τοῦ κληρονομικοῦ διαδόχου τῶν στεμμάτων της Ισπανίας και ήθελε να γίνῃ άξιος και της άγαπημένης του και τοῦ θρόνου.

Ισως άκόμα ἡ μελέτη άποτελοῦσε γι' αὐτὸν ένα καταφύγιο, στὸ οἱο, πρὶν άκόμα παραδοθῇ στὸ ἔγκλημα σάν εγκληματίας, ζητούσε να ξεχάσῃ τὸν τρελλὸ έρωτά του και να βοηθῇ παρηγοριές κι' έλπίδες μέσα στις άδικίες και τις άτιμίες, τις οἱοίς ο πατέρας του εξακολουθούσε να τοῦ κάνει...

Μά, άλλοιμονο! ο Κάρλος δεν έρριξε στή μελέτη τῶν γραμμάτων και τῶν ἐπιστημῶν, παρά τὸ αντίθετο — κείνου που ζητούσε και τὸ οἱο ο πατέρας του έπέδειξε...

Άντὶ να τοῦ φέρουν στὸ μυαλό τὴν έγκαρτέρησιν και τὴν ταπεινότητα του στὸν Κάρλο τραβώντας τον ἀπὸ τὸ μανδύα του. Έρχεται ἡ κόμισσα Ντενιά!

Ο δόν Κάρλος όμως δεν ήθελε να άπομακρυνθῇ. Τότε η Ελισσάβετ, ἡ οἱα έίχε συνάθει ἐν τῇ μεταξῇ, τὸν έκίτευσε να φανῇ συνετός για να μὴ έπισύρῃ άπάνω τους τὴν όργη τοῦ βασιλέως με τις άπερισκεψίες του. Άν τὸν έβρισκαν κοντά της, ήταν χαμένοι κι' οἱ δύο τους.

Μά, άλλοιμονο! ο Κάρλος συνέχισε τις σπουδές του στὸ Πανεπιστήμιο, άξαφνα ένα πρωί έξωπνεσε άρρωστος βαρειά, με μεγάλο πορτέ... Η κατάσταση του έπεδεινῶθη σὲ λίγο τόσο πολύ, ὥστε τὴν άλλη μέρα οἱ για-

τροί είχαν χάσει πια κάθε έλπίδα να τὸν σώσουν.

Ο βασιλεύς, μόλις έμαθε τὴν κατάσταση τοῦ γιού του, έπευσε άμέσως κοντά, παρατρίκοντας πάλι στὸ κρεβάτι, όπου έκείνος έλυωνε ἀπὸ τὸν πορτέ. Στις στιγμές έκείνες της άγωνίας τοῦ διαδόχου, ο Φίλιππος II θυμήθηκε άξαφνα ὅτι ο δόν Κάρλος έλάτρευε με ξεχωριστὴ εὐλάβεια τὸν Άγιο Διάδοχο, ο οἱος, έκείνη τὴν εποχή, δεν εχε άγιοποιηθῇ άκόμα ἀπὸ τὸν Πάπα. Άμέσως διέταξε να φέρουν με λιτανεία και πομπή τὸ σῶμα τοῦ άγίου και να τὸ βάλουν κοντά στὸν έτοιμοθάνατο γιό του...

Πράγματι, ξάπλωσαν τὸ άγιο λείψανο άπάνω στὸ κρεβάτι τοῦ άσθενούς, τοῦ οἱοῦ άπέσπασαν τὸ φλεγόμενο πρόσωπο με τὸ σάβδανο τοῦ άγίου.

Ο πρίγκηψ άμέσως άποκοιμήθηκε. Όταν έξώπνεσε, ο πορτέος τοῦ εἶχε πέσει κατὰ πολὺ και ζήτησε να φανῇ, ἐνῶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τοῦ εἶχε άρρωστήσει δεν είχε βάλει άπολύτως τίποτε στὸ στόμα του.

Σε λίγες μέρες, ο δόν Κάρλος ήταν έντελως καλά.

Βλέποντας τὴν έντελῶς άπροσδόκητὴ αὐτὴ θεραπεία τοῦ διαδόχου, ὅλος ο κόσμος τὴν άπέδωσε στὸ θαῦμα τοῦ Άγίου Διαδόχου, τοῦ οἱοῦ τὴν άγιοποίησι ζήτησε τότε ἀπ' τὸν Πάπα κι' έπέτυχε ο Φίλιππος II, εἰς ένδειξιν εύγνωμοσύνης.

Να θαῦμα, τὸ οἱοῦ ο βασιλεύς της Ισπανίας θά προτιμούσε να μὴν είχε γίνει, παρ' ὅλο τὸν ένθουσιασμό τὸν οἱοῦ έδειξε για τὴ συνέλευσί του...

τροί είχαν χάσει πια κάθε έλπίδα να τὸν σώσουν.

Ο βασιλεύς, μόλις έμαθε τὴν κατάσταση τοῦ γιού του, έπευσε άμέσως κοντά, παρατρίκοντας πάλι στὸ κρεβάτι, όπου έκείνος έλυωνε ἀπὸ τὸν πορτέ. Στις στιγμές έκείνες της άγωνίας τοῦ διαδόχου, ο Φίλιππος II θυμήθηκε άξαφνα ὅτι ο δόν Κάρλος έλάτρευε με ξεχωριστὴ εὐλάβεια τὸν Άγιο Διάδοχο, ο οἱος, έκείνη τὴν εποχή, δεν εχε άγιοποιηθῇ άκόμα ἀπὸ τὸν Πάπα. Άμέσως διέταξε να φέρουν με λιτανεία και πομπή τὸ σῶμα τοῦ άγίου και να τὸ βάλουν κοντά στὸν έτοιμοθάνατο γιό του...

Πράγματι, ξάπλωσαν τὸ άγιο λείψανο άπάνω στὸ κρεβάτι τοῦ άσθενούς, τοῦ οἱοῦ άπέσπασαν τὸ φλεγόμενο πρόσωπο με τὸ σάβδανο τοῦ άγίου.

Ο πρίγκηψ άμέσως άποκοιμήθηκε. Όταν έξώπνεσε, ο πορτέος τοῦ εἶχε πέσει κατὰ πολὺ και ζήτησε να φανῇ, ἐνῶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τοῦ εἶχε άρρωστήσει δεν είχε βάλει άπολύτως τίποτε στὸ στόμα του.

Σε λίγες μέρες, ο δόν Κάρλος ήταν έντελως καλά.

Βλέποντας τὴν έντελῶς άπροσδόκητὴ αὐτὴ θεραπεία τοῦ διαδόχου, ὅλος ο κόσμος τὴν άπέδωσε στὸ θαῦμα τοῦ Άγίου Διαδόχου, τοῦ οἱοῦ τὴν άγιοποίησι ζήτησε τότε ἀπ' τὸν Πάπα κι' έπέτυχε ο Φίλιππος II, εἰς ένδειξιν εύγνωμοσύνης.

Να θαῦμα, τὸ οἱοῦ ο βασιλεύς της Ισπανίας θά προτιμούσε να μὴν είχε γίνει, παρ' ὅλο τὸν ένθουσιασμό τὸν οἱοῦ έδειξε για τὴ συνέλευσί του...

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

Όπως ὅποτε ὅμως ο δόν Κάρλος, μετὰ τὴν άρρώστειά του, ξαναγύρισε στή Μαδρίτη.

Τότε, σάν τὸν άνθρωπο, ο οἱος νοιώθοντας πῶς κυλάει μέσα στήν αἷμα του χόσκει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ζητάει να πιστῇ ἀπὸ κάθε προσέχη τοῦ τοίχου που συναντᾷ στὸ κατρακύλημά του, ο διάδοχος τοῦ Ισπανικοῦ θρόνου άρχισε να κάνει κάθε είδους παραφορά και τρέλλα, για να βρῇ μέσα σ' αὐτές τὴ λήθη.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΣΙΛΗΔΕΣ

Τοῦ διασήμευ Άγγλου συγγραφέως JOHN GALSWORTHY

Ο ήλιος τοῦ καλοκαιριοῦ εχε έβράνει έντελῶς τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Κανένα καταβερεχτήρι τοῦ δήμου δεν έπερνούσε. Ο σάβλος μου άγκομαχούσε κι' άνάσαινε λαχανιασμένα ἀπ' τὴ ζέστη. Η γλῶσσα του κρεμόταν έξω ἀπ' τὸ άνοιχτὸ στόμα του, ἀπ' τὸ οἱοῦ έσταζε διαρκῶς σάλιο. Καμμία συγκοινωνία δεν υπήρχε στήν ἡσυχία, άπομερη κι' έρημηχία έκείνη παροδο τῆς άπομακρυσμένης συνοικίας, που ήταν γεματὴ ἀπὸ σταύλους, μάνδρες, μικροεργαστήρια και δένδρα.

—τον ορμακο έκείνον είδα να βγαίνει έξω ἀπὸ κάποιο ψηλὸ σπίτι μια γυναίκα ξαναμμένη, ντυμένη με ραχὴ, ἡ οἱα κρατούσε το χέρι της δὺς κλαρί λεδάντας.

Απέναντι, κοντά στή δημόσια βρύση τοῦ δρόμου, καθόταν μιά δεύτερη γυναίκα. Μέσ' ἀπ' τὸ καταλερωμένο και καταρρακωμένο σάλι της, έπρόβαλε τὸ άδύνατο ζωμένο προσωπάκι ενός μωροῦ, τὸ οἱοῦ βύζαινε ἀπὸ τὸ παλτό, ραγισμένο μπιμπερό ενός ακάθαρτου αδειανῶ μπουκαλιού. Τὸ μικρὸ έκύνταζε τὸν κόσμο, τὸν τόσο άπέραντο, τὸν τόσο φλογισμένο ἀπ' τὴ ζέστη, τὸν τόσο σκονισμένο και τόσο πεινασμένο, με τέτοια βλέμματα, σάν να είχε άποκτήσει πείρα ὅλων τῶν πραγμάτων ἀπὸ πολὺν καιρό. Τὸ παιδάκι έκείνο φανόταν σάν να ήξερε κίόλας ὅλα σὰν ένας άνθρωπος μπορεί να μάθῃ στή ζωὴ του. Τὰ μάτια του έλαμπαν γαλήνια, χωρίς καμμία έκπληξι, καθώς κύτταζε ἐδῶ κι' ἐκεῖ κι' έγερνε ήρεμα στὸ άδύνατο στήθος της γυναικὸς που τὸ κρατούσε και της οἱοίας τὰ μάτια έλαμπαν επίσης γαλήνια.

Η πρώτη γυναίκα, πλησίασε, κάθισε κοντά της και καθώς με είδε να περῶ, άρχισε να μου λέη παρακλητικῶς:

—Για κυττάχτε τὴν ἀδελφή μου, τὸ δυστυχισμένο πλάσμα με τὸ μωρό της, υποφέρει ἡ καμμένη. Ο Άνδρας της έφυγε και τὴν άφησε. Ηράσαμε με τὰ πόδια ἀπ' τὸ Μπράντον ὡς ἐδῶ. Βοηθήστε μας, παρακαλῶ! Ο Θεός να σας τὸ ανταποδώσῃ, κύριε! Άγοράστε ἀπὸ μᾶς ένα κλαρί λεδάντας.

Η μητέρα και τὸ παιδί, που καθόντουσαν επάνω στή σκόνη και τὴν αἰκαριαία τοῦ δρόμου, έγύρισαν τὰ μάτια τους κι' έκύτταζαν ἐμένα.

—Ο Θεός να σας τὸ ανταποδώσῃ, κύριε, άγοράστε μᾶς ένα κλαρί λεδάντας επάνωλαβε ἡ μητέρα.

—Ένα κλαρί λεδάντας!...

Μέσα στὰ δαμάτια τοῦ ψηλοῦ ἀπέναντι σπιτιοῦ ἡ άκτινὸς τοῦ ήλιου χροαίνονταν επάνω ἀπ' τις φιλὲς χαράδες τῶν παραπετασμάτων και τὰ φωτίζουν μ' ένα άπαλό εύχάριστο μί-

σφωτο. Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μέσα σ' ένα ἀπ' τὰ δαμάτια, όπου έπικρατεῖ εύχάριστη δροσιά, μιά νέα γυναίκα εινε ξάπλωμένη στο κάτασπρο κι' ὀλοκάθαρ κρεβάτι.

Κοντὰ στὰ πόδια της κάθεται ἡ τροφος, κρατώντας στήν άγκαλιά της τὸ νεογέννητο μωρό, ροδοκόκκινο κι' σφωτο.

Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μέσα σ' ένα ἀπ' τὰ δαμάτια, όπου έπικρατεῖ εύχάριστη δροσιά, μιά νέα γυναίκα εινε ξάπλωμένη στο κάτασπρο κι' ὀλοκάθαρ κρεβάτι.

Κοντὰ στὰ πόδια της κάθεται ἡ τροφος, κρατώντας στήν άγκαλιά της τὸ νεογέννητο μωρό, ροδοκόκκινο κι' σφωτο.

Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μέσα σ' ένα ἀπ' τὰ δαμάτια, όπου έπικρατεῖ εύχάριστη δροσιά, μιά νέα γυναίκα εινε ξάπλωμένη στο κάτασπρο κι' ὀλοκάθαρ κρεβάτι.

Κοντὰ στὰ πόδια της κάθεται ἡ τροφος, κρατώντας στήν άγκαλιά της τὸ νεογέννητο μωρό, ροδοκόκκινο κι' σφωτο.

Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μέσα σ' ένα ἀπ' τὰ δαμάτια, όπου έπικρατεῖ εύχάριστη δροσιά, μιά νέα γυναίκα εινε ξάπλωμένη στο κάτασπρο κι' ὀλοκάθαρ κρεβάτι.

Κοντὰ στὰ πόδια της κάθεται ἡ τροφος, κρατώντας στήν άγκαλιά της τὸ νεογέννητο μωρό, ροδοκόκκινο κι' σφωτο.

Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μέσα σ' ένα ἀπ' τὰ δαμάτια, όπου έπικρατεῖ εύχάριστη δροσιά, μιά νέα γυναίκα εινε ξάπλωμένη στο κάτασπρο κι' ὀλοκάθαρ κρεβάτι.

Κοντὰ στὰ πόδια της κάθεται ἡ τροφος, κρατώντας στήν άγκαλιά της τὸ νεογέννητο μωρό, ροδοκόκκινο κι' σφωτο.

Μέσα στὸ μισφωτο έκείνο πηγαίνοντο σιγανά, βαδίζοντας στις άκρες τῶν ποδιῶν τους, μερικοί άνθρωποι, που σιγοκουθεντίζον γελαστοί και με ὕφος εύχαριστημένο.

Μετὰ τὸ καθένα τους έξουσιάζει τὸ βασιλείο του!...

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

—Ένας καθυστερημένος ταξιδιω

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΝΑΣ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΔΙΩΤΗΣ

Ηταν κάπου δυό ή τρία μέτρα μετά τα μεσάνυχτα, όταν το τραίνο σταμάτησε σ' ένα μικρό σταθμό. Έβγαινε νυσταγμένος στο παρθένο και κίτταζε έξω, για να ιδώ πού είμαστε. Μά το σκοτάδι ήταν τόσο πυκνό, ώστε δεν μπορούσα να διακρίνω στην πινακίδα το όνομα του σταθμού. Σε λίγο ο οδηγός της αμαξοστοιχίας σφύριξε και το τραίνο ξεκίνησε πάλι.

Την ίδια στιγμή η πόρτα του διαμερίσματος που καθόμουνα άνοιξε άξαφνα και ένας χονδρός, μεγαλόσωμος κύριος έμπηκε μέσα. Δεν είχε μαζί του ούτε βαλίτσα, ούτε τίποτε. Κάθισε απέναντί μου, ενώ συγχρόνως πρόσεξε ότι μ' εκτύπαζε με περιέργεια. Τον είδα μάλιστα πού έφερε τα χέρια απάνω από τα μάτια του, σαν να τον εμπόδιζε το φως να με ιδεί καλά. Τί εσήμαινε τάχα αυτό; Ωστόσο δεν έδωσα και πολλή σημασία και έβγαινα προς τα πίσω, προσπαθώντας να ξανακοιμηθώ. Μά δεν μπορούσα, και όταν έπειτα από λίγο ξανάνοιξα τα μάτια μου, σαν κάτι να με ανάγκασε να το κάνω αυτό, είδα πώς ο ξένος εξακολουθούσε να έχει το βλέμμα καρφωμένο απάνω μου. Πρέπει να ομολογήσω ότι αυτό με εξόργισε. Ορισμένους δεν ήταν καθόλου σωστό, καθόλου ευγενικό αυτό εκ μέρους του. Γιατί με κύτταζε έτσι επίμονα; Τί ήθελε από μένα;

Ο ξένος άναψε σε λίγο ένα τσιγάρο. Και ο καπνός πού έβγαζε, βαρύς, ανυπόφορος, έρχότανε σε πυκνά κύματα κατ' εύθειαν επάνω μου. Διαρκώς δέ παρατηρούσα πώς ο άνθρωπος αυτός δεν με άφινε ούτε στιγμή από το βλέμμα του. Δεν μπορούσα ούτε να αφεθώ πειρά για ύπνο. "Οχι" αυτά ήταν πολύ άκονορυστικά για μένα, ο οποίος εχα ελλείπει πώς τα ξείδενα μόνος στο κουπέ μου ως το τέρμα του ταξιδιού μου και ο οποίος τώρα έβλεπα πώς ήμουν αναγκασμένος να υποφέρω τη συντροφιά αυτού του αγροίκου συνταξιδιώτου.

Αυτό μ' έκανε ν' αποφασίσω ν' αλλάξω διαμέρισμα, πράγμα πού τ' εχα κάνει και προηγουμένως για ν' αποφύγω τη συντροφιά μιάς γρήγας, πού μ' αγριοκύτταζε χωρίς λόγο. "Ορκισθήκα λοιπόν ήσυχα-ήσυχα για να φύγω. Ο ξένος στην αρχή με παρακολούθησε με το βλέμμα του. Μά τη στιγμή πού θέλησα ν' ανοίξω την πόρτα και να βγώ στο πεζοδρόμιο, άκουσα μία βραχνή και πικρή φωνή από πίσω μου, πού μου έλεγε σε πτακτικά:

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

— Μείνετε στη θέση σας! Αμέσως στάθηναν σαν καρφωμένο.

στη θέση μου και γυρίζοντας κύτταζε με άπορία τον συνταξιδιώτη μου. Έκείνος σηκώθηκε τότε, κατέβασε τις κουρτίνες της πόρτας και επανέλαβε:

— Μείνετε στη θέση σας, γιατί αλλιώς...

Και λέγοντας τα λόγια αυτά, ξανακάθισε και σαν να έκανε το φυσικότερο πράγμα του κόσμου, έβγαλε ήσυχα-ήσυχα από την τσέπη του ένα πιστόλι.

— Καθίστε! μου είπε και πάλι.

— Και τί θα κάνετε αν δεν σας υποπακούσω; τον ρώτησα με θυμό.

— Προτού κάνετε την παραμικρότερη κίνηση, κύριέ μου, μου αποκρίθηκε με καταπληκτική απάντηση, είσαστε χαμένος. Σας βεβαίω πώς δεν θέλω καθόλου να το κάνω αυτό, μά δεν μπορώ να κάνω κι' αλλιώς. Καθίστε, εμπρός:

Και άφησε ήσυχα το πιστόλι του στο τραπέζι, πού ήταν μπροστά του.

— Εξέρτε πώς αυτή η περιπέτεια δεν μπορεί να καταλήξει ευχάριστα για σας, του είπα. Σκεφθήτε ότι...

Μά εκείνος με διέκοψε απότομα και μου απάντησε:

— Ναι, ναι, τ'ό ξέρω. Ξέρω πολύ καλά ότι με άγνωριστα τέτοις είμαι... Τό κατάλαβα από την πρώτη στιγμή πού μπήκα εδώ μέσα, το κατάλαβα από το βλέμμα σας.

Γι' αυτό τώρα δεν μου μένει τίποτε άλλο παρά να μη σας άρρώ να κάνετε αυτό πού σκοπεύετε...

— Τι θέλετε να πείτε; ρώτησα. Γιατί τ' όνομα του Θεού, τί νομίζετε πώς σκοπεύω να κάνω;

Ο συνταξιδιώτης μου κούνησε το κεφάλι του σαν άνθρωπος, ο οποίος, παρά τη θέλησή του, αναγκάζεται να κάνει ακήρυκτη για ένα άπλουστατο και ανούσιο πράγμα.

— Θέλετε να με συλλάβετε, κύριέ μου; είπε. "Ω, μά είνε τόσο απλό το πράγμα... Θέλετε να είδοποιήσετε το προσωπικό της αμαξοστοιχίας, να τους πείτε: "Ελάτε γρήγορα, στο διαμέρισμα μου κρύβεται ο Τόρνυ-Κρόστ, ο δολοφόνος της Γκλάντυ Μάκλιν..."

— Τόρνυ-Κρόστ... επανέλαβα μηχανικά. "Ο δολοφόνος της Γκλάντυ Μάκλιν..." Μά σας βεβαίω πώς για πρώτη φορά στη ζωή μου τ' άκούω αυτά πού μου λέτε. Και αν σεις ο ίδιος δεν μου τ'ό λέγατε αυτή τη στιγμή πώς σκοτώσατε κάποιον, θα εξακολουθούσα να σας θεωρώ για τον πιο ήσυχο άνθρωπο του κόσμου...

— Ο συνταξιδιώτης μου με κύτταζε

— Ο συνταξιδιώτης μου με κύτταζε

— Ο συνταξιδιώτης μου με κύτταζε

— Ο συνταξιδιώτης μου με κύτταζε

σιωπηλός. Εγώ αισθανόμουν ανατριχίλες να διατρέχουν όλόκληρο το σώμα μου, ενώ συγχρόνως καταλάβαινα πώς μία άγωνία είχε κυριεύσει τον συνταξιδιώτη μου, μία άγωνία ανάμικτη με τρόμο. "Ένας δολοφόνος, Θεέ μου!..."

— Ναι, ναι, είπα σε λίγο, σαν ν' μάντευε την εντύπωση πού μου έκανε. "Έκανα ίσως μία μεγάλη άπερισκεψία πού σας άπεκαλύφθη..." Όπως δήποτε όμως, τώρα τ'ό ξέρετε όλα...

Μία σκιά φάνηκε εκείνη τη στιγμή στον διάδρομο του βαγονιού. Κάποιος ερχότανε.

— Ο υπάλληλος... έψιθύρισα.

— Μην ελλίψετε του κάκου, μου απάντησε ο συνταξιδιώτης μου άγριεμένος. Θά σας στρώσω χαμώ σαν σκυλί, προτού προφθάσει να σηκώσετε το χέρι σας!

— Ναι, μά είσαστε χαμένος τότε. Γιατί ο υπάλληλος...

Δεν ήταν όμως ο υπάλληλος. Ήταν ένας επιβάτης, ο οποίος προσέπερα σε άμέσως. "Ωστόσο εγώ δεν εσάλεψα καθόλου, ούτε σήκωσα καν το χέρι μου. "Ο συνταξιδιώτης μου τώρα είχε καρφώσει επάνω στις βαλίτσες μου το βλέμμα του.

— "Α! έκανε. Σ' αυτήν εκεί τη βαλίτσα, το ξέρω... έχετε τη φωτογραφία μου και το ένταλμα συλλήψεως πού έχουν εκδώσει έναντίον μου. Χμ... λέτε πώς δεν καταλαβαίνω μερικά πράγματα πού με άφορούν;

— Σας παρακαλώ... είπα. Σας βεβαίω πώς δεν έχω τίποτα μέσα στη βαλίτσα μου, πού να σας άφορά...

Φαίνεται πώς έκανα κάποια κίνηση ενώ έλεγα αυτά, γιατί μέσως μου φώναξε:

— "Αλτ! Μή σαλεύετε! Περιττό να τ'ό άρνείσθε. Τό ξέρω! "Εμείναμε σιωπηλοί για λίγες στιγμές...

— Διαβάσατε λοιπόν στις έφημερίδες την περιγραφή του φόνου πού έκανα; Τη διαβάσατε καλά; με ρώτησε σε λίγο.

Στην έρωτησή του διέκρινα καθαρά μία περιφρόνηση, όπως ενός καλλιτέχνη, πού θά μιλούσε για ένα ώραιο έργο. Έκείνος εξηκολούθησε:

— Αυτή η Γκλάντυ ήταν τ'ό ώραιο έργο κορίτσι στο Μανχάτταν Μπάρ. Έκυνη, γελαστή... Της τ'ό είπα χίλιες φορές: Αυτός ο ξανθός δεν μου καλοφαίνεται, σε τριάνοξ δεν μου αρέσει πολύ. Φυλάξου... Μά εκείνη δεν ήθελε να μ' άκούση και ο

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

— Πριν φανερώσης μυστικό στο φίλο σου, θυμήσου πώς έχει κι' αυτός άλλους φίλους.

— Μην τρέχεις πίσω απ' την τύχη σου. "Όταν αυτή θέλη, έρχεται μόνη της και σε βράζει.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

..... ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ... ..

χωριστούμε μία μέρα.

— "Όστε τ'ό αποφάσισες... φεύγεις πειά; Έκείνος απάντησε: — Ναι, φεύγω, Σουζάννα.

— Η νέα τόν εκύτταζε με τα ώρεια θλιμμένα της μάτια.

— Πηγαινέ λοιπόν, καλέ μου φίλε, τού είπες. Πηγαινέ στην ευτυχία σου... Ήταν γραφτό, φαίνεται, να χωριστούμε μία μέρα.

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

Αισθανότανε πειά ότι στην επαρχιακή αυτή πόλη, πού δεν είχε ούτε την ελαχίστη πνευματική κίνηση, δεν θα μπορούσε να αναπτύξη τ'ό τάλαντό του. "Ηθελε να φύγη, να φύγη μακριά.

Παλύν καιρ'ό Πέτρος Γκερμπώ έμεινε διστακτικός. Γιατί η Σουζάννα δεν μπορούσε να εγκαταλείψη τη μικρή επαρχιακή πόλη και να τόν άκολουθήση. Αυτής η ζωή θά περνούσε χωρίς άπρόοπτα, χωρίς κανένα μυστήριο: Θά βοηθούσε τη μητέρα της και έπειτα θά την άντικαθιστούσε στη διεύθυνση τ'ό οικοτροφείου τών θηλέων, και θά άνετρέφε τις παιδοδούλες πού θά γινόντουσαν άργότερα μητέρες κ' έπειτα γιαγιάς, ενώ στην

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

τά χέρια δεμένα πίσω στη ράχη, εκύτταζε άρχετή ώρα αυτόν τ'ό σταθμό, απ' τόν οποίο είχε φύγει μία μέρα και στον οποίο ξαναγύριζε τώρα.

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

— "Όχι, δα, αποκρίθηκε ο χονδρός κύριος με αθλητικό παρσέντο, που συνοδεύει τον υπάλληλο. "Έκάνετε μία μεγάλη άνοησία, αγαπητή μου. Είπατε στη Γκλάντυ Μάκλιν ότι θα παίρνατε τ'ό βραβείο τ'ό τραίνο. "Έτσι σας άνεκάλυφα...

ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΕΡΒΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΚΟΣΟΒΟ

Μία Σερβική εποποιΐα. Ο αυτοκράτωρ Λάζαρος και η αυτοκράτειρα Μηλίτσα. Το Συμβούλιο των αρχόντων και ο ήρωας Μίλος. Η γραφή που φέρνει το γράκι απ' την Ίερουσαλήμ. Ο Γούρκος έρχεται... Η Μηλίτσα και τα έννιά αδέρφια της. Πρὸς τὸ Κόσοβο, πρὸς τὸ θάνατο. Ο προεὐτής Βούκ Μπραγκόβιτς. Γὸ κερακι ποὺ φέρνει τὸ κομμένο χέρι τοῦ Δαμιάν Γιούγκοβιτς. Μία σπαρτακτική τραγωδία, κλπ.

Η ωραιότερη απ' όλες τις παραδόσεις των Σέρβων είναι χωρίς άλλο η παράδοση για την περιφέρου μάχη του Κόσοβο, που έγινε στον 14ο αιώνα. Οι Σέρβοι πριν από το Κόσοβο είχαν ιδρύσει μία μεγάλη Αυτοκρατορία, στην οποία βασιλεύει ο μεγάλος και δοξασμένος Αυτοκράτωρ Λάζαρος. Υποκατακίτοι του ήταν ένα πλήθος από βασιλείς και ηγεμόνες, που κυβερνούσαν τα διάφορα διαμερίσματα της απέραντης Αυτοκρατορίας του. Η γυναίκα του, η Μηλίτσα, που κατήγχετο από την ηρωική γενιά των Γιούγκοβιτς, ήταν περίφημη για την ωμορφιά και για την καλωσύνη της. Γι' αυτό όλοι οι υπήκοοί της την ελάντευαν. Ολόκληρη όμως αυτή η μεγάλη και πανίσχυρη Αυτοκρατορία κατέρρευσε με τη μάχη του Κόσοβο, κατά την οποία η Τουρκική ορδή εισέκοψε όλους τους ήρωες και όλα τα παλληκάρια της Σερβίας.

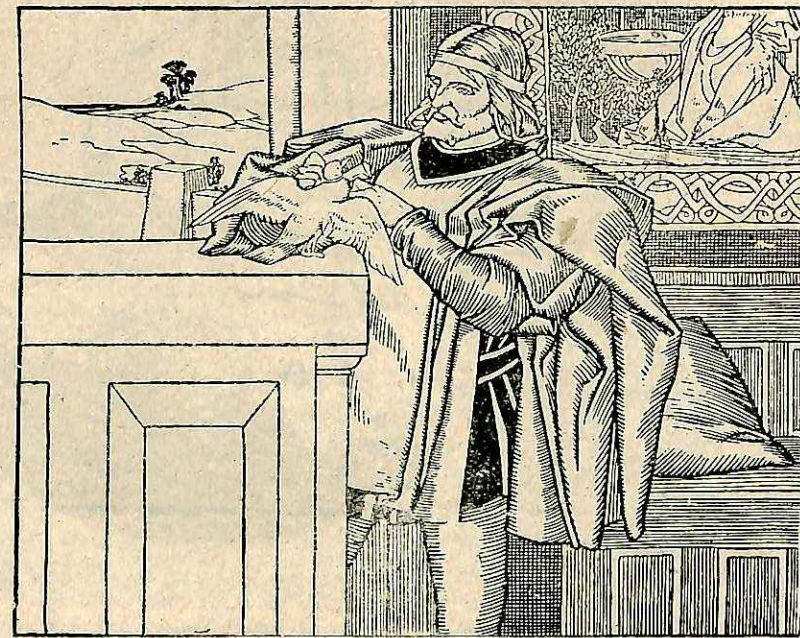
Η Σερβική λαϊκή μούσα έχει πλάσει ένα σωρό ωραία δημοτικά τραγούδια γύρω από τη μεγάλη αυτή καταστροφή, την οποία θα διηγηθούμε σήμερα στους αναγνώστες μας. Το κύριο χαρακτηριστικό του Αυτοκράτορος Λάζαρου, σύμφωνα με τη λαϊκή φαντασία, ήταν η ευσέβεια του, η προσκόλλησή του στην εθνική και τη θρησκευτική παράδοση, τόσο στις περιόδους της ευτυχίας του, όσο και στις πιο άτυχες και τις πιο κρίσιμες στιγμές.

Λίγες μέρες πρὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Τούρκων ὁ Λάζαρος εἶχε συγκαλέσει μιὰ μέρα τὸ Συμβούλιο τῶν ἀρχόντων γιὰ νὰ σκεφθοῦν τί θὰ ἔπρεπε νὰ δοῦν ὁ Αυτοκράτωρ στὴ χώρα του. Τὸ Συμβούλιο οὐκ ἐποίησε, ὅταν ἐξαφνὰ παρουσιάστηκε ἡ Μηλίτσα, ἡ ὁποία, ἀφοῦ παρακάλεσε τοὺς ἀρχόντας νὰ τὴ συγχωρήσουν γιὰ νὰ μείνῃ κλειστή στὸ γυναικωνίτη τῆς παρουσιάστηκε ἀπρόσκλητη στὸ Συμβούλιο τους, ἐπεὶ κατόπιν στρεφόμενη πρὸς τὸν σύζυγό της:

— «Ὅλοι οἱ Σέρβοι βασιλιᾶδες ἔκτισαν λαμπρὲς ἐκκλησίες, στολισμένες μὲ χρυσὰ μωσαϊκὰ. Ἐσὺ μονάχα, Λάζαρε, δὲν τὸ σκεφθήκας αὐτό. Πότε θὰ τὸ κάνεις;

Ὁ Αυτοκράτωρ, γιὰ νὰ τὴν εὐχαρίστησῃ τότε, τῆς ὠκεῖσθηκε ἀμέσως ὅτι θὰ κτίσῃ τὴ λευκὴ ἐκκλησίᾳ τῆς Ραββινίτσας καὶ ὅτι θὰ μάξουν σ' αὐτὴ ὅλους τοὺς θησαυροὺς του. Κατόπιν ρώτησε τοὺς ἀρχόντας νὰ τοῦ εἰποῦν ἂν ἐνδεχθῶν τὸ σχέδιό του. «Ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι. Μόνο ὁ ἥρωας Μίλος, ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους πολεμιστὰς τῆς Αυτοκρατορίας, δὲν

εἶπε τίποτα. Ὁ Αυτοκράτωρ τὸ πρόσεξε αὐτὸ καὶ τὸν ἐρώτησε γιὰ τὸ παῖναι. Τότε ἐκεῖνος τοῦ ἀπάντησε: — Πέρασε περὶ ὁ καιρὸς γιὰ τὸ κτίσιμο τῶν ἐκκλησιῶν, ἀρχόντά μου. Συμβουλέψου τὰ βιβλία τῶν Τσάρων καὶ θὰ ἴδῃς τί ἀναγγέλλουν! Λένε πὺς τὰ χρόνια ἔφτασαν, ποὺ ὁ Τούρκος θὰ κυριαρχήσῃ ἀπάνω μας. Θὰ ἡττηθῇ, τὰ μνηστῆρά μας καὶ θὰ χαλάσῃ καὶ τὴ δική σου τὴ Ραββινίτσα. Θὰ πάρουν τὸ αἶμα καὶ θὰ τὸ χύσουν γιὰ νὰ κάνουν σπαθιά νὰ μᾶς χτυπήσουν, θὰ πάρουν τὸ χρυσάφι καὶ θὰ τὸ χύσουν γιὰ νὰ κάνουν βραχιόλια καὶ σταλίδια γιὰ τίς γυναῖκες τους!

Ἐπὶ τὸν περιτὲρ καὶ ξεδίπλωσε τὸ χαρτί.

«Ὅλοι οἱ ἀρχόντες ἄκουσαν μ' ἀνατριχίλα τὰ θλιβερά αὐτὰ λόγια. Μιλούσαν γιὰ ἐκκλησίες καὶ εἶχαν ξεχάσει τὸν Τούρκο ποὺ ἔφτανε ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή. Ἐξαφνὰ ἕνας κρότος ἀκούστηκε σ' ἐν' ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου ποὺ συνεδρίαζαν. «Ὅλοι στράφηκαν καὶ κύταζαν κατὰ κεῖ. Ἦταν ἕνα περιστέρι ποὺ πολεμοῦσε νὰ μῆν' μέσα καὶ ποὺ στὸ λαιμὸ του ἦταν διπλωμένο ἕνα χεράκι. Ἀμέσως ὁ Αυτοκράτωρ σηκώθηκε, πήγε καὶ τόπισσε καὶ ξεδίπλωσε τὸ ἔννοιο. Ὁ οὐρανὸς ἔγινε κατακλιτρινός. Ὅταν συνῆλθε κάπως τοῦσσε στὸν Μίλος γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃ καὶ στοὺς ἄλλους. Νὰ τώρα τί ἔγραφε ἡ γραφή αὐτὴ ποὺ, καθὼς μαθέφθηκε κατόπιν, ἦταν μῆνυμα θεϊκό, ποὺ τὸ φέρνει τὸ περιστέρι απ' τὰ Ἱερὸσόλυμα:

«Τούδε Λάζαρε, πὲς ποὺ βασιλεῖο διὰλέξῃς ἐσὺ; Τὸ βασιλεῖο τοῦ οὐρανοῦ ἢ τὸ βασιλεῖο τῆς γῆς; Ἄν προτιμᾷς τὸ δευτερο, πάρε γρήγορα τὰ ἄρματα σου! Καὶ τὰ παλληκάρια σου ἔξ' ἀπάνω κι' αὐτὰ τίς

σπάδες, γιὰ τὸν Τούρκο ἔρχεται πεινᾷ. Μὰ ἂν προτιμᾷς τὸ βασιλεῖο τοῦ οὐρανοῦ, τότε χτίσε μιὰ ἐκκλησίᾳ, μὰ ὄχι ἀπὸ μάρμαρο... Ἀπὸ χρυσάφι κι' ἀπὸ μερτζάνι χτίσε τὴν ἐκκλησίᾳ σου! Καὶ ὁ στρατὸς σου ἔξ' ἀπάνω καὶ ὁ στρατὸς σου θὰ χαθῇ ὁλόκληρος καὶ σὺ μαζί του, Τσάρε!»

«Ὅλοι οἱ ἀρχόντες ἄκουσαν ἀνατριχιάζοντας τὴ θεϊκὴ αὐτὴ παραγγελία. Ὁ Αυτοκράτωρ ὅμως Λάζαρος δὲν ἐδίστασε καθόλου νὰ πάρῃ τὴν ἀπόφασί του: Θὰ πολεμοῦσε καὶ θὰ σκοτωνόταν γιὰ τὸ βασιλεῖό του.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς καὶ οἱ

καὶ στὴ στροφή τοῦ μεγάλου δρόμου, ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε ὁ στρατὸς γιὰ νὰ πάῃ στὸ Κόσοβο. Σὲ λίγο ὁ Μπόσκο πέρασε ἀπ' ἐμπρὸς τῆς. Τὰ ἄρματα τοῦ ἀστραφταν ἀπὸ χρυσάφι καὶ θάριο. Ὁ σταυρὸς κρεμόταν ἀπάνω στὸ ἀνοιχτὸ τοῦ στήθους. Καὶ τὸ μετὰ: χυνόταν πορφύρ ἀπάνω στοὺς λεβέντικους ὤμους του. Ἡ Μηλίτσα μόλις τὸν εἶδε, τὸν σταμάτησε καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ μὴ φύγῃ καὶ νὰ μείνῃ κοντὰ της.

— Ἀδελφέ μου, ἀγαπημένε μου, τοῦ εἶπε, Μὴν ἀφίνῃς μόνῃ τὴ Μηλίτσα. Ὁ Λάζαρος τοῦ εἶπε: «Κράτησε σου. Κράτησε κοντὰ σου τὸν ἀδελφόν σου ποὺ ἐσὺ θὰ βελήσῃς». Μπόσκο, ἀγαπημένε μου, μείνε κοντὰ μου!

Μὰ ὁ Μπόσκο τῆς ἀποκρίθηκε: — Πήγαινε, ἀδελφούλα μου, στὸν λευκὸ σου τὸν πύργο. Ἐγὼ δὲν θάρῃω μαζί σου. Καὶ τὸ Κρούσδεσας ἀκόμα τὸ ἀστραφτερό τὸ παλάτι καὶ μὴδὲν ὁ Λάζαρος, πάλι δὲν θὰ δεχθῶναι νὰ δώσῃ τὴν μπαντιέρα ποὺ κρατῶ.

Γιὰ τὸ στράτευμα ὁλόκληρο θὰ γολοῦσε μαζί μου καὶ ὅλοι θὰ μ' εἰσέλθουν μὲ τὸ δάχτυλο: «Ἰδέστε, θά-λεγει, τὸν τεμπέλη καὶ τὸν δειλό! Ἰδέστε αὐτὸν ποὺ δὲν θέλει νὰ πεθάνῃ γιὰ τὴν πίστι καὶ τὴν πατρίδα».

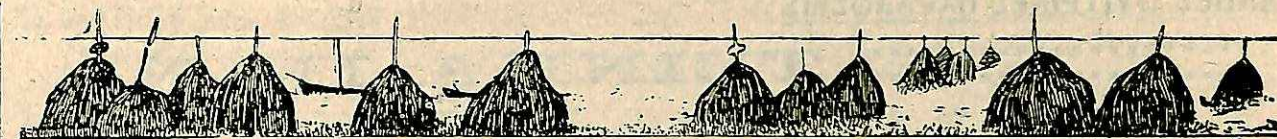
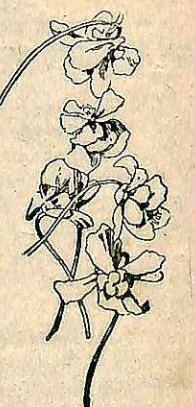
Καὶ ὁ Μπόσκο ἀπομακρύνθηκε. Τὸ ἕνα μετὰ τ' ἄλλο πέρασαν καὶ τ' ἄλλα ἀδέρφια τῆς Μηλίτσας. Καὶ τὸ ἕνα μετὰ τ' ἄλλο ἡ Μηλίτσα τὰ παρακαλοῦσε νὰ μείνουν κοντὰ της.

Μὰ κανένας ἀπὸ τοὺς Γιούγκοβιτς δὲν ἤθελε νὰ ξεσχίσῃ πὺς καταγόταν ἀπὸ γένος ἡρώων. Καὶ κανένας δὲν ἤθελε νὰ κλειστῇ ἀ γυναικὶ μέσα στὸν γυναικωνίτη, ἐνῶ τὰ παλληκάρια τῆς Αυτοκρατορίας θὰ σκοτωνόντουσαν στὸ Κόσοβο. Καὶ ἡ Μηλίτσα ἔμεινε μονάχη στὸ παλάτι της. Κοντὰ της δὲν εἶχε παρὰ τὴ μάνα της μονάχα καὶ τὴν ἀραβωνιαστικιά του ἀδελφοῦ της, τοῦ Δαμιάν.

Οἱ πολεμιστὰ τοῦ Λάζαρου βαδίζουν ὁλοένα πρὸς τὸ Κόσοβο. Ἡ μοῖρα βάρυνε ἀπάνω τους. Βαδίζουν μὲ θάρρος, μὲ ἀποφασιστικότητα, ὄχι ὅμως καὶ μὲ χαρὰ. Δὲν ἔχουν πεπο-ύρη: στὴ νίκη, μὰ δὲν φοβοῦνται τὸ θάνατο. Βαδίζουν.

Σὲ μιὰ ἐκκλησίᾳ, κοντὰ στὸ Κόσοβο, σταματοῦν. Ἐνας γέρος παπᾶς τοὺς περιπαλεῖ ἐκεῖ, μὲ τὸν Ἅγιον Πέτρο στὸ χέρι. Ἐνας-ἕνας μεταδιδόνουν καὶ ξαναπαίρνουν στὴ γραμμὴ τους, ἔτοιμοι νὰ ἐκινήσουν καὶ πάλι.

Λίγο ἔξω ἀπὸ τὸ Κόσοβο ἀντα-

ΑΠ' ΕΛΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Στὴ Λευκάδα

Υπάρχει ἕνα ἔντομο, τὸ ὁποῖον ἐπιστημονικῶς λέγεται «μηλοχάνθη», στὴ Λευκάδα ὅμως ὁ λαὸς τὸ λέει «ἀρρωστολόγο».

Οἱ Λευκαδίτες λοιπὸν πιστεύουν πὺς ἅμα τὸ ἔντομο αὐτὸ μῆν' ἀφί-νεται σπῖτι, προαναγγέλλει ἀσθένεια γιὰ κάποιον ἀπὸ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας.

Στὴ Λευκάδα ἐπίσης νομίζουν ὅτι ὁ τρύγος πρέπει νὰ ἀρχίσῃ πάντοτε τὸ Σάββατο, ἀλλὰ ὅτι ποτε δὲν πρέπει νὰ τελειώσῃ Σάββατο.

Οἱ Λευκαδίτες ἔχουν ἀκόμη τὴν ἰδέ-α ὅτι τὰ ἀνθη ποὺ εἶναι φυττωμένα στὶς γλάστρες, ποτε δὲν πρέπει νὰ τὰ μυρίζῃ κανεὶς, γιὰ τὴν ξερανιότητα.

Στὶς 14 Σεπτεμβρίου, τὴν ἑορτὴ δηλαδὴ τοῦ Σταυροῦ, συνηθίζουν νὰ παίρνουν στὴ Λευκάδα ἀπὸ τὴν ἐκκλησίᾳ βασιλικὸ, μὲ τὸν ὁποῖον ἀναπαύουν τὸ προῖόν.

Λένε δὲ ὅτι τὴ ζύμη αὐτὴ τὴν ὁποῖαν πιάνουν μὲ τὸ βασιλικὸ, δὲν πρέπει νὰ τὴν θαναίσουν πρὶν περάσουν 40 ἡμέρες.

Οἱ Λευκαδίτες πιστεύουν ὅτι γιὰ νὰ γίνουν νοστιμὰ τὰ βραστά ραδικία, πρέπει τὴν πρώτη φορὰ ποὺ θὰ τὰ βράσῃ κανεὶς νὰ τὰ βαλῇ ἀπάνω ττὴ φωτιά, ὅταν θὰ ἔχῃ βασιλευσὶ τ. φεγγάρι.

Τὸ Σάββατο θεωρεῖται στὴ Λευκά-δα καλὴ μέρα γιὰ ν' ἀρχίσῃ μιὰ ἐπιχείρησις, πολὺ κακὴ ὅμως γιὰ νὰ τελειώσῃ.

Γι' αὐτὸ λέν καὶ τὸ ἑξῆς δίστιχο:

Σάββατο κάμε τὴν ἀρχὴ καὶ ἐξόφλησ' μὴν κάμης.

Ἡ γρηοῦλες τῆς Λευκάδος, ὅταν πίνουν κανένα ποτὶ γιὰ πρώτη φορὰ, δηλαδὴ ὅταν «καλοχτιρίζουν», λένε:

— Ἐγὼ τὸ πίνω τὸ κρασί κι' ἡ Λ. (ἐχθρὰ τῆς) νὰ μελᾷ.

Στὴ Θάσο

Στὴ Θάσο πιστεύουν ὅτι ἡ χελώνα ἦταν μιὰ φτωχὴ κληματαριά, ἡ ὁποία ἀποκοιμήθηκε καὶ δὲν ἔβασε τὰ κεράτῃ τῆς ἐκκλησίας τῆς καὶ ἐστὶ πῆρε φωτιά ἡ ἐκκλησία.

Τὸ κρίμα στὸ λαιμὸ μου, εἶπε ἅμα εἶδε τὸ κακό.

Κι' ἀμέσως ὅλη ἡ ἐκκλησία ποὺ καίγεται ἔπεσε ἀπάνω τῆς.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν καλὴ γυναικὴ, ὁ Θεὸς τὴν ἔσωσε ἀπὸ τὸν θάνατο. Τὴν ἄφησε ὅμως ἐστὶ καρ-κανισμένη καὶ μὲ τὴν πεσμένη ἐκκλησίᾳ στὴν πλάτη τῆς, γιὰ πα-ράδειγμα.

Γι' αὐτὸ ἡ χελώνα ὅλο γύρω ἀπὸ τίς ἐρημονησιαῖες γυρίζει καὶ ἡ γυναῖκες ὅταν πηγαίνουν στὰ πε-

νηγορία, τῆς ἀνάβουν κεράτῃ, ἀπάνω στὸ καυκάλο τῆς, γιὰ νὰ ἐξλιωθῇ.

Στὴ Βέρροια

Τὴν ἐποχὴ ποὺ γεννοῦνται ἡ προβα-τίνες, καὶς Βερροιώτης τὸ ἔχει σὲ καλὸ νὰ πρωτοῖδῃ χορτάτος ἀρνάκι ἄσπρο.

Πιστεύει δὲ πὺς δὲν θὰ περάσῃ καλὰ τὴ χρονιά του ἂν πρωτοῖδῃ μαῦρο ἀρνί ἢ τὸ ἰδὴ νηστικός, ἔστω καὶ ἂν εἶναι καὶ ἄσπρο.

Στὴν Κεφαλλονία

Στὴν Κεφαλλονία ἅμα δαγκάσῃ κανένας ἡ κακὴ ἀράχνη (μαρμάρικα) βάζουν ἀμέσως σ' ἕνα πιάτο ξυδι, λά-δι καὶ τρεῖς κλώνους μάρθο. Μὲ τὸ

Σὲ τοῦτο τὸ δένδρο ἔδω, ἔδωσα τὴν θέρη καὶ τὸ δργί, καὶ ὅταν θὰ ἔλθω νὰ τὴ λύσω θέρημ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ.

Κατόπιν χαράζει ἕνα σταυρὸ στὴ ρίζα τοῦ δένδρου καὶ φεύγει χωρὶς νὰ κοιτάξῃ πίσω.

Τῆς Ναυπάκτου

Στὴ Ναύπακτο πιστεύουν πὺς ὁ ποῖος δὴ δυὸ φεῖδια μαζί, θὰ πεθάνῃ ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ.

Ἐπίσης πιστεύουν πὺς ὅταν τὴ νό-χτα χτενίσῃται ἡ καθρεπτίζεται: κανεὶς «θὰ φάῃ τοὺς δικούς του».

Ἄν τὰ κοκκῖα καλῆσουν πρὸ τῆς 11 τῆς νύχτας, αὐτὸ εἶναι σημάδι ὅτι θὰ ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς. Ἄν ὅμως συνηθιστοῦν, σημεῖον ἀστασίας τοῦ καιροῦ.

Ὅταν τὸ πουλὶ ποὺ λέει ὁ λαὸς «Χαροπούλι», λαλήσῃ τὴ νύχτα σὲ καμμιὰ γειτονιά, τότε, χωρὶς ἄλλο, κάποιος θὰ πεθάνῃ στὴ γειτονιά αὐτὴ.

Στὴ Ναύπακτο ἐπίσης συνηθίζουν νὰ βάζουν τὰ κορίτσια κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό τους σιτάρι τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, γιὰ νὰ δοῦν ποῖον θὰ πάρουν. Λένε δὲ τὸ ἑξῆς τραγοῦδι:

Σπέρνον-σπέρνον τὴ σιτάρι, στοῦ Ἀι-Θεοδώρου τὴ χάρι, κι' ὁποῖος εἶναι νὰ μὴ πάθῃ, νύστη νὰ μὴ οὐκίσῃ.

Αὐτὸ θὰ τὸ ποῦνε τρεῖς φορές.

Τὸ σφάλαγγι, λένε οἱ Κεφαλλονί-τες, τὸ ἔχει καταραστὴ ἡ Παναγία πάντα δρόμους νὰ κἀν καὶ κανέναν

Καὶ γιὰ πρακτικοὺς λόγους οἱ γυναῖκες λουτῆρες εἶναι προτιμώτε-ροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους: εἶναι εὐθυ-νότεροι καὶ καθαρίζονται πρὸ εὐ-κολα.

ΠΑΛΗΕΣ ΟΥΓΓΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΣΙΝΚΑ ΠΑΝΑ

ΒΕΣΑ από άπληστο δάσος, που απλώνεται γύρω απ' τον πυργο των Ρακόσκου, στην Ούγγαρία, είχε κατασκηνώσει κατά το 1740 μια φυλή ασιγγάνων, ανάμεσα στην οποία ζούσε κ' η γοργά Ίνδιαντα Σίντα με την ψυχοκόρη της Τσίνκα Πάνα, την απριγκήτισσα, όπως την έλεγαν οι ασιγγάνοι. Η γοργά Σίντα, εκατό χρονών πειά, τυφλή και βαρήκοχη, ήταν η μεγάλη αντίστα, η βασίλισσα της φυλής. Ήξερε να διηγείται πράγματα θαυμάσια για τις μακρινές Ίνδιες, την πατρίδα της, και για τους προγόνους της Αιγυπτίους, για τους ώραιους και ανδρείους πρίγκιπες, που στα περασμένα χρόνια διοικούσαν τις ατέλειωτες στρατίες των τσιγγάνων, και ακόμα για τ' άνθη του λωτού, που φυτρώνουν στις όχθες του Γάγγη και για τους ιερούς τάφους των παλιών ασιγγάνων βασιλιάδων.

Η Σίντα ήταν εκείνη που είχε διδάξει αλάθητα το μέλλον του βασιλιά Μπέθλεμ Γκάμπορ μέσα στο χέρι του, κι' όταν ο φίλος του κόμης Ρακόσκου της άπλωσε το δικό του, με την πρώτη ματιά που έριξε σ' αυτό η γοργά τσιγγάνα του είπε:

— Ένας απ' τη γεννητά σου θα μου φέρη δυστυχία!

Όσο για την ψυχοκόρη της την Τσίνκα Πάνα, κανείς δεν ήξερε πού και από ποιους είχε γεννηθεί. Η Σίντα, που συχνά εξαφανιζότανε για πολλές μέρες ή και βδομάδες, γυρίζοντας κάποτε από ένα απ' τα μυστηριώδη εκείνα ταξίδια της, την έφερε μαζί της και την ονόμασε Τσίνκα Πάνα. Σε κανέναν δεν είχε πη τίποτα για την καταγωγή της. Μόνο τώρα που είχε στραβωθεί πειά κ' ένοιωσε πως βρίσκεται σ' ένα πρόθυρο του τάφου, βασιζότανε διαρκώς για να μπορέσει να θυμηθεί...

— Βοήθησέ με και σύ, Τσίνκα, της έλεγε συνεχώς, να θυμηθώ. Έχω να θυμηθώ κάτι σπουδαίο... Ένα όνομα... "Αχ!... Θά πεθάνω χωρίς να το θυμηθώ... Τι κρίμα!... Μά δεν κατορθώνει να θυμηθεί.

Όστόσο η Τσίνκα ξεχωρίζει απ' τους ασιγγάνους και δεν έκανε ποτέ της με κανένα τους συντροφιά. Οι λοιπόν άνθρωποι, τους οποίους συναναστρέφονταν, ήταν η Σίντα και ο γερω Στέφανος, ο αρχιεπισκόπος της φυλής, ο οποίος έμενε σ' ένα γωνίο του Στρατιβάριου απ' την Κρεμόνα — έκανε ακόμη και τὰ ζώα να τον ακούει στατικά. Μόνο μ' εκείνον επήγγαινε η Τσίνκα κι' αυτός της έμάθαινε την θεία τέχνη του.

— Ίσθ, κόρη μου, θά με ξεπεράσης γρήγορα, της έλεγε με στοργή και χαμόγελο.

Έτσι, όταν έπειτα από καιρό πέθανε ο γερω Στέφανος, άφησε στην Τσίνκα το βιολί του, μαζί με την αψίδα του.

Και τώρα η Τσίνκα έπαιρνε κάθε

μέρα το βιολί της, το βιολί του μάγου Στέφανου, πήγαινε μακριά απ' τους ασιγγάνους, μακριά απ' όλους, στο πιο έρημο μέρος του δάσους κ' έκει μόνη, ολομόναχη έπαιζε για τον έαυτό της.

Μιά μέρα, καθώς έπαιζε, πρόβαλε ξαφνικά μπροστά της ένας γέρος νταμένος με στολή που ποτέ της δεν είχε ιδεί θμια, και της είπε:

— Κοπέλλα μου, ο Θεός νά σ' ευλογήσει! Κάνε μια καλωσύνη! Η κυρά μας, η κόμησσα Ρακόσκου, είναι άρρωστη βαρεια. Την έχει πιάσει μαράζι, επειδή ο γιός της Φραντσέσκος, ο ώραιότερος και ανδρείτερος απ' όλη την οικογένεια Ρακόσκου, λείπει από καιρό σ' ένα και δεν έχει δώσει σημετά ζωής. Τό κακό είναι που δεν μπορεί να ξεσπάσει τη λύπη της, να κλάψει. Οι γιατροί λένε ότι,

Η Σίντα ζούσε με την ψυχοκόρη της και τον γέρο βιολιστή

αν δεν μπορέσει να κλάψει, θά πεθάνει. Είναι λοιπόν βέβαιος ότι άμα ακούσει αυτό το παθητικό τραγούδι που παίζεις εσύ, θά κλάψει... Έλα λοιπόν μαζύ μου να σε πάω κοντά της.

Η Τσίνκα ένευσε καταφατικά και ακολούθησε το γέρο στον πυργο Ρακόσκου. Έκει άρχισε να παίζει το βιολί της, βάζοντας όλη της την τέχνη. Γιατί, όταν έπαιζε με το βιολί του — ένα γνήσιο βιολί του Στρατιβάριου απ' την Κρεμόνα — έκανε ακόμη και τὰ ζώα να τον ακούει στατικά. Μόνο μ' εκείνον επήγγαινε η Τσίνκα κι' αυτός της έμάθαινε την θεία τέχνη του.

— Ίσθ, κόρη μου, θά με ξεπεράσης γρήγορα, της έλεγε με στοργή και χαμόγελο.

Έτσι, όταν έπειτα από καιρό πέθανε ο γέρω Στέφανος, άφησε στην Τσίνκα το βιολί του, μαζί με την αψίδα του.

άπέκτησε μαζί της κ' ένα παιδί. Την ώρα που έφτασε ο Φραντσέσκος, η Τσίνκα βρισκόταν στο σαλόνι της κόμησας κ' έπαιζε βιολί. Ο ξενητεμένος, μόλις την άκουσε, στάθηκε άφωνος μπρος στην πόρτα. Τό παιξίμο της, η παθητική μελωδία, η θεία ωμορφιά της νέας και η λάμψη των ματιών της, έσκαλδωναν για πάντα την ψυχή του. Αλλά και η Τσίνκα ένοιωσε άμέσως να πλημμυρίσει την ψυχή της ένα γλυκό, σαν ήλιος, ναισθημα, που ποτέ της άλλοτε δεν τό είχε νοιώσει.

Η γοργά κόμησσα εδήλωσε ότι έπειτα απ' την επιστροφή του γιού της, δεν χρειαζόταν πια τη μουσική για να παρηγορηθεί. Έτσι η Τσίνκα άρχισε πάλι να πηγαίνει στην έρημη, κι' ο γιός της έμεινε εκεί να παίζει εκεί για τον έαυτό της.

Την άλλη μέρα ο Φραντσέσκος δεν έφάνηκε πια. Η Τσίνκα πήγε στον πυργο κ' έκει έμαθε πως είχαν φύγει όλοι, άφεντάδες εσύ. Πέριμενε τρεις μέρες κ' όταν δεν είδε να φαίνεται ο Φραντσέσκος, πήγε κ' είπε στη Σίντα:

— Άκουσε, γοργά μάνα. Πρέπει να φύγουμε από δω. Θά πάμε μακριά, πολύ μακριά, στη Γερμανία, στην Πολωνία, ίσως και μακρότερα. Έγώ θά παίξω με το βιολί μου, θά κερδίσω πολλά χρήματα κ' έπειτα θά σε πάω στις Ίνδιες, στην πατρίδα σου, που τόσο πολύ την ποθείς.

Έτσι κ' έγινε.

Την άλλη μέρα κ' έλας η Σίντα, η Τσίνκα Πάνα και μερικοί καλοί μουσικοί ασιγγάνοι άποχωρίστηκαν από την άλλη φυλή κ' έφυγαν. Την εποχή εκείνη ο βασιλιάς Στανίσλας Αστέινσκου έδινε στο παλάτι του διαρκώς γιορτές και διασκεδάσεις κ' είχε κοντά του έναν Άγγλο τραγουδιστή, τον Τζών Άμπελλ, που με τη γλυκειά φωνή του και με το λαούτι του τον είχε μαγέψει. Ο βασιλιάς τον είχε φορτώσει τιμές και χρυσάφι σε βαθμό που αυτός τό είχε πάρει πολύ άπάνω του. Κ' έτσι μία μέρα ο Άγγλος, για μία άσημαντη αφορμή, άρχισε να κανη πειράματα και να μη θέλει να τραγουδήσει.

Ο Στανίσλας τότε θύμωσε και διέταξε να τον καθίσουν σε μία ψηλή κινητή πολυθρόνα και να τον ρίξουν μέσα στον περιβολό των θηρίων. Έπειτα διέταξε να βγάλουν δυο άρκουδες απ' τα κλουβιά τους. Η άρκουδες, μόλις είδαν τον Άγγλον, χύμψαν άμέσως και προσπαθούσαν να σκαρφαλώσουν στην ψηλή πολυθρόνα.

Ο Τζών Άμπελλ έτρεμε τώρα και ζητούσε έλεος απ' τον βασιλέα. Μά ο Στανίσλας ήταν άμειλικτος, κι' ο Άμπελλ, που δεν χώνευαν τον ματαιόδοξο Άμπελλ διασκεδάζαν με το μαγευτικό του.

Τη στιγμή εκείνη ξαφνικά ακούστηκαν παθητικοί ήχοι βιολιού, που έκαναν όλους τους παρισταμένους, ακόμα κι' αυτές τις δυο άρκουδες, να σταθούν έκστατοι. Γύρισαν όλοι και είδαν την Τσίνκα Πάνα, την έλαουσην κ' όλη την Κεντρική Ευρώπη, που από καιρό είχε έρθει με τους ανθρώπους της στη Βαρσοβία, που από τον Άμπελλ δεν είχε άφισει τον ρασιλά να τους φωνάζει στο παλάτι.

Έν τώ μεταξύ όμως έφτασε στον πυργο η γυναίκα του Φραντσέσκου. Τότε η γοργά κόμησσα, που είχε καταλάβει το ειδύλλιο του με την τσιγγάνα, για να τον άπομακρύνει απ' αυτήν συνεννοήθηκε με τη νύφη της και άποφάσισαν να πάνε να εγκατασταθούν στη Βαρσοβία, κοντά στο συγκροτή τους βασιλιά της Πολωνίας. Ο

Φραντσέσκος, που δεν μπορούσε παρά να ύποταχθι στη θέληση της μητέρας του, έπηρε κ' άποχωρίστηκε την άγαπημένη του. Τη βρήκε στο συνισμένο τους μέρος και με δάκρυα σ'α μάτια της είπε:

— Θέλουν να μ'ας χωρίσουν για πάντα, λατρευτή μου. Αλλά εγώ σου λέω καλή άντάμωσι, γιατί όπως και νάρθουν τα πράγματα, θά ξαναϊδωθώ με μία μέρα... Κι' αν ακόμη μ' έμποδίσουν νάρθω εγώ σ' εσένα, θά'ρθω εσύ σ' εμένα, Τσίνκα μου. Κι' αν εγώ δεν μπορέσω να σ' αναζητήσω, θά με αναζητήσεις εσύ. Όποτε καλή άντάμωσι, είτε έδω κάτω στη γή, είτε περά από τον τάφο...

Την άλλη μέρα ο Φραντσέσκος δεν έφάνηκε πια. Η Τσίνκα πήγε στον πυργο κ' έκει έμαθε πως είχαν φύγει όλοι, άφεντάδες εσύ. Πέριμενε τρεις μέρες κ' όταν δεν είδε να φαίνεται ο Φραντσέσκος, πήγε κ' είπε στη Σίντα:

— Άκουσε, γοργά μάνα. Πρέπει να φύγουμε από δω. Θά πάμε μακριά, πολύ μακριά, στη Γερμανία, στην Πολωνία, ίσως και μακρότερα. Έγώ θά παίξω με το βιολί μου, θά κερδίσω πολλά χρήματα κ' έπειτα θά σε πάω στις Ίνδιες, στην πατρίδα σου, που τόσο πολύ την ποθείς.

Έτσι κ' έγινε.

Την άλλη μέρα κ' έλας η Σίντα, η Τσίνκα Πάνα και μερικοί καλοί μουσικοί ασιγγάνοι άποχωρίστηκαν από την άλλη φυλή κ' έφυγαν. Την εποχή εκείνη ο βασιλιάς Στανίσλας Αστέινσκου έδινε στο παλάτι του διαρκώς γιορτές και διασκεδάσεις κ' είχε κοντά του έναν Άγγλο τραγουδιστή, τον Τζών Άμπελλ, που με τη γλυκειά φωνή του και με το λαούτι του τον είχε μαγέψει. Ο βασιλιάς τον είχε φορτώσει τιμές και χρυσάφι σε βαθμό που αυτός τό είχε πάρει πολύ άπάνω του. Κ' έτσι μία μέρα ο Άγγλος, για μία άσημαντη αφορμή, άρχισε να κανη πειράματα και να μη θέλει να τραγουδήσει.

Ο Στανίσλας τότε θύμωσε και διέταξε να τον καθίσουν σε μία ψηλή κινητή πολυθρόνα και να τον ρίξουν μέσα στον περιβολό των θηρίων. Έπειτα διέταξε να βγάλουν δυο άρκουδες απ' τα κλουβιά τους. Η άρκουδες, μόλις είδαν τον Άγγλον, χύμψαν άμέσως και προσπαθούσαν να σκαρφαλώσουν στην ψηλή πολυθρόνα.

Ο Τζών Άμπελλ έτρεμε τώρα και ζητούσε έλεος απ' τον βασιλέα. Μά ο Στανίσλας ήταν άμειλικτος, κι' ο Άμπελλ, που δεν χώνευαν τον ματαιόδοξο Άμπελλ διασκεδάζαν με το μαγευτικό του.

Τη στιγμή εκείνη ξαφνικά ακούστηκαν παθητικοί ήχοι βιολιού, που έκαναν όλους τους παρισταμένους, ακόμα κι' αυτές τις δυο άρκουδες, να σταθούν έκστατοι. Γύρισαν όλοι και είδαν την Τσίνκα Πάνα, την έλαουσην κ' όλη την Κεντρική Ευρώπη, που από καιρό είχε έρθει με τους ανθρώπους της στη Βαρσοβία, που από τον Άμπελλ δεν είχε άφισει τον ρασιλά να τους φωνάζει στο παλάτι.

Έν τώ μεταξύ όμως έφτασε στον πυργο η γυναίκα του Φραντσέσκου. Τότε η γοργά κόμησσα, που είχε καταλάβει το ειδύλλιο του με την τσιγγάνα, για να τον άπομακρύνει απ' αυτήν συνεννοήθηκε με τη νύφη της και άποφάσισαν να πάνε να εγκατασταθούν στη Βαρσοβία, κοντά στο συγκροτή τους βασιλιά της Πολωνίας. Ο

του. Ποιος την είχε φέρει τώρα; Κανείς δεν έμαθε ποτέ.

Όστόσο η Τσίνκα έπαιζε, έπαιζε ώρα πολλή. Έπειτα έφυγε όπως είχε έρθει, χωρίς καν να σταθι ν' ακούσει τὰ χειροκροτήματα και τις ζητωκραυγές των αυλικών.

Όταν την άλλη μέρα οι ύπασιπτοι του βασιλιά πήγαν να την βρουν για να την ξαναφωνάσουν στο παλάτι, δεν τη βρήκαν πια. Έμαθαν πως είχε φύγει τη νύχτα μαζί με όλους τους ανθρώπους της.

Συγχρόνως όμως την ίδια νύχτα είχε γίνει άφαντος και ο κόμης Φραντσέσκος Ρακόσκου, ο οποίος από χρόνια πήγε έμνεστη Βαρσοβία κοντά σ'ε βασιλέα μαζί με τη μητέρα του, τη γυναίκα του και την πεθερά του.

Για πολλά χρόνια κανείς δεν άκουσε να γίνεται λόγος ούτε για τον Ρακόσκου, ούτε για την Τσίνκα. Νά πήγε άραγε, όπως της είχε ύποσκηθι, τη γοργά Σίντα στις όχθες του Γάγγη;

Έπειτα ώστόσο από πολύ καιρό, γέροι πειά, έκαναν την εμφάνισή τους ο Ρακόσκου με την Τσίνκα, στη Γερμανία. Σε λίγες έβδομάδες όμως ο Φραντσέσκος πέθανε. Τότε η Τσίνκα Πάνα άρχισε να γυρίζει πάλι από πόλι σε πόλι και να γοητεύει τους ανθρώπους με τις αυτοσχέδιες μελωδίες της. Εκείνη όμως που έγοήτευε κ' έσυγκινούσε περισσότερο απ' όλες ήταν μία μελωδία, που η Τσίνκα την έλεγε «τ' ο Μά ρ ε Ρ α κ ό σ κ ο υ», ή ίδια εκείνη μελωδία, που άλλοτε, πριν από χρόνια πολλά, είχε κάνει τη γοργά κόμησσα Ρακόσκου να κλάψει και που έκανε την καρδιά του Ρακόσκου να ένωθι με την ψυχή της.

Τέλος η Τσίνκα Πάνα πέθανε κι' αυτή και την έθαψαν μέσα στον χίπο του πυργου Ρακόσκου, σύμφωνα με τη διαθήκη του Φραντσέσκου, τελευταίου κόμητος Ρακόσκου. Τής έστησαν ένα μαρμάρινο ωραίο τάφο, με την έξης απλή επιγραφή:

«ΤΣΙΝΚΑ ΠΑΝΑ
Η ΟΥΓΓΑΡΕΖΑ ΟΡΦΕΥΣ»

ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ Μ'ΗΝΕΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΛΑΝΔΡΥ

Τό σπίτι του περιφήμου κυανοπώγους Λανδρύ έξακολουθεί ακόμη να συγχινι, εις σημείον που κινδυνεύει να καταστραφεί από το πλήθος των περιηγητών που θέλουν να συναποκομίσουν και ένα ενθύμιον από τό κατοικημένο αυτό ενδιαίτημα.

Ο ιδιοκτήτης, φρονιμώτατα ποιών, έπειδή άλλωστε δεν είσικαν ένοικιαστές διά τόν φόβον των βουκολάκων, έγκρατέστησε σ' αυτό ένα πολυπληθές σπαστον νοικοκυριό από μαροκαματιάρηδες, με μία σποδυρα παιδιά.

Έκει βπου εύρισκετο η όνομαστή κουζίνα του Λανδρύ, είνε τώρα ένα ερηνικώτατον φουρνάκι. Η χημινάδα όμως έμεινε δίχως τοβλά, διότι τὰ εσέκωσαν οι περιηγηταί... πρὸς ανάμνησιν!

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εις καλήν τιμήν παλαιά βιβλία και δόλογοι βιβλιόθηκαι. Οί διαδόντες, τοιαύτα παρακαλούνται να μ'ας άποστείλουν κατάλογον των πρὸς πώλησιν βιβλίων, διδὸς Λέα 7.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΝΟΜΑΧΩΝ

Ένας ήρωϊκὸς συνταγματάρχης. Τὸ στεῖχημα τοῦ Πρώσου άξιωματικέ. Πῶς τὴν έπαθε ὁ νεκρὸς φαμπαρόνος. Ο κριτικὸς και ὁ ήθοποιὸς. Ἰδὲ ὅμα, ένα καινούργιο καπέλλο! Οκου οί δυὸ αντίπαλοι πηγζίνουν στα δυὸ άρακ τῆς πόλεως. Πῶς κατεστρατηγείτο ὁ νόμος τοῦ Μ. Πέτρου, κλπ.

Ο άνδρείος Γάλλος συνταγματάρχης Ντανιέλ, μετά την πτώσιν του Μεγάλου Ναπολέοντος, τὸν ὁποῖον είχε ακολουθήσει σ' όλες του τις εξστρατείες, υπέβαλε τὴν παραίτησί του ἀπὸ τὸν Γαλλικὸ στρατὸ καὶ ἀπεσύρθη σὴν πατρίδα του τὸ Στρασβούργο, τὸ ὁποῖον είχε καταληφθῇ ἀπὸ τοὺς Πρώσους.

Ένα ἀπόγευμα εἶχε βγῆ περίπατο ἄφιππος στὰ περίχωρα τῆς πόλεως. Βυθιμένος καθὼς ἦταν στὶς θλιβερές του σκέψεις, ἄφνε τὸ ἀλογό του να προχωρή ἀργά, χωρίς τίποτε νὰ φανερώνη ἀπὸ τὴ στάσι του πῶς ἦταν κι' αὐτὸς ένας ἀπ' τοὺς ήρωας ἐκείνους, πὺ μέχρι πρὸ ὀλίγου ἦσαν τὰ φρόντερα τῆς Ευρώπης.

Προχωρώντας εἰς τὸν, ἔτυχε νὰ περᾶσει διπλὰ ἀπὸ ἕνα μικρὸ Πρώσων ἀξιωματικῶν. Ένας ἀπ' αὐτοὺς, σωστὸς φαμπαρόνος, βλέποντάς τον εἶπε στὺς συναδέλφους του:

— Στοιχηματίζω ὅτι θά πάω νὰ πῶ σ' αὐτὸν τὸν Γάλλο πῶς ἀνίχει σ' ένα ἐξευτελισμένο ἔθνος κι' αὐτὸς, χωρὶς νὰ γυρίση κανὸ κεφάλι του, θά ἐξακολουθήσει τὸν περίπατό του!

Ένας ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τοῦ νεκροῦ φαμπαρόνου εἰσέβηθη τότε τὸ στείχημα καὶ συμφώνησαν ὁποῖος χάσι θά προσφέρῃ στὺς ἄλλους ένα μεγαλοπρεπὲς δέπνον.

Ο Πρώσος ἀξιωματικὸς προσώρησε πράγματι πρὸς τὸν συνταγματάρχην Ντανιέλ καὶ τοῦ εἶπε:

— Έστοιχημάτισα, κύριε, πῶς ἀνίχετε σ' ένα ἐξευτελισμένο ἔθνος!

— Έγχαίτε! ἀπάντησεν ἀπαλάστα ὁ συνταγματάρχης καὶ, κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ ἀλογό του, παρεκάλεσε μὲ μεγάλην εὐγένεια ἕναν ἀπὸ τοὺς Πρώσους ἀξιωματικὸς νὰ τοῦ δανείσῃ τὸ σπαθί του. Ο Πρώσος, κατὰπληκτος, ἔδωσε πρῶμα τὸ σπαθί του σὸν Ντανιέλ, ὁ ὁποῖος, μόλις θί τοῦ σὸν Ντανιέλ, πρὸς τὸν ὁριστὸν τοῦ πῆρε, εὐγύρισε πρὸς τὸν ὁριστὸν τοῦ καὶ στάθηκε σὲ στάσι προσοχῆς.

Ο νεαρὸς φαμπαρόνος, μὴ μπορῶντας πειά νὰ κἀνη κι' ἄλλοιως, ἀναγκάστηκε νὰ ἐπιφυλάξῃ κι' αὐτὸς. Έτσι τὰ ἔβη τῶν δυὸ ἀντιπάλων διασταυρώθηκαν. Ο Ντανιέλ ἦταν δεινὸς ἐπιφευγῶν. Ματὰ τοὺς πρῶτους διαλέγους τοῦ Ντανιέλ ἦσαν δεινὸς ἐπιφευγῶν. Ματὰ τοὺς πρῶτους διαλέγους τοῦ Ντανιέλ ἦσαν δεινὸς ἐπιφευγῶν. Ματὰ τοὺς πρῶτους διαλέγους τοῦ Ντανιέλ ἦσαν δεινὸς ἐπιφευγῶν.

ση. Τὴν ὠριμένη μέρα καὶ ὡρα οἱ δυὸ ἀντίπαλοι συναντήθηκαν σὲ πῆδον τῆς τιμῆς. Πρῶτος ἐπιπροσέβησε ὁ ήθοποιός, ὁ ὁποῖος ἐσχέπευσε τὸ καπέλλο τοῦ ἀντιπάλου του, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπύρηνσε.

Ο κριτικὸς όμως ἔγινε τότε ἔξω φρενῶν.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τίμιον! ἐφώνασε, Δὲν εἶχαμε συμφωνήσει ἔτσι... Έπειτα νὰ μ' ἔχετε προειδοποιήσει... "Αν τῶτέρα, δὲν θά φορούσα τὸ καινούργιο μου καπέλλο!...

Ο διάτμος ήθοποιὸς Σ., εὐρισκόμενος κάποτε σ' ένα συμπόσιο, ἐπείραξε ἀστεειεύμενος ἕναν συνδαιτημόνα, τὸν λοχαγὸ Δ., ὁ ὁποῖος, παρ' ἐπὶ τὴν λόγια του, ἐθύμωσε καὶ τὸν ἐπροκάλεσε σὲ μονομαχία.

Ο ήθοποιὸς ἐδέχθη τὴν πρόκλησιν. — Ως προσβεβλημένος, εἶπε, ἔχω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ὅπλων.

— "Ὅπως θέλετε! ἀπάντησεν ὁ λοχαγός. Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι, συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς μάρτυ-

ράς των, ἐκάλυσαν ἀμέσως δύο ἀμάξια. Ο λοχαγὸς ἀνέθηκε σὲ ένα καὶ εἶπε σὸν ἀμάξι:

— Τράβα πρὸς τὴ Δυτικὴ Πόλη, τῆς πόλεως.

Ο ήθοποιός, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔβηκε σὲ δύο δέματα ἀμάξι.

— Τράβα πρὸς τὴν Ἀνατολικὴ Πόλη τῆς πόλεως! ἐφώνασε σὸν ἀμάξι.

Καὶ ἀποτεινόμενος σὸν ἀντίπαλό του, ἐπροσέβαλε:

— Λοχαγέ, θά πυροβολήσωτε πρῶτος!...

Ο Μέγας Πέτρος τῆς Ρωσίας, θέλοντας νὰ θέσῃ ένα τέμα σὴν ἐπιδημία τῶν μονομαχιῶν, πὺ ἀπειλούσε νὰ ἀποδραστήσῃ τις τάξεις τῶν εὐγενῶν τῶν Κράτους του, ἐξέδωκεν ένα διάταγμα, σὲ ὁποῖον ὡρίετο ὅτι ὁποῖος ἐπροκαλοῦσε ἕναν ἄλλον σὲ μονομαχία, θά ἀπηνγκνίζετο, εἴτε ἡ μονομαχία ἐλάμβανε χώραν, εἴτε ὄχι.

Παρ' ὅλην τὴν αὐστηρότητα ἐν τοῖς τοῖς διατάγματις αὐτοῖς, οἱ διάφοροι εὐγενεῖς εὐρίσκαν πάλι τρόπο νὰ μονομαχοῦν, χωρὶς νὰ μωρηθῇ ἐπὶ τὴν ἀστυνομία τοῦ Τσάρου. Η ἐξυπνότερη καταστρατήγησις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος εἶνε ἀναμνηστικῆς τῆς ἐξῆς:

Ο στρατηγὸς Ζὰς καὶ ὁ πρίγκιψ Δολγορούκι, ἀλλήλοπροσβεβληθέντες θανατίμως, ἀπεφάσισαν νὰ μονομαχήσουν. Για νὰ μὴ συλληφθοῦν ὡς ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν ἀστυνομία, ἐδίδαν τὸν ἐξῆς τρόπο μονομαχίας: Ἡ Ρωσία βρισκόταν τότε σὲ ἐμπόλεμο κατὰστασι μετὰ Σουηδία. Οἱ δυὸ ἀντίπαλοι λοιπὸν ἐαμφωνήσαν νὰ πάνε σὲ Σουηδικὸ μέτωπο καὶ νὰ σταθῶν ὅρθιοι ἐνὸς τῶν ἐγέρθων, ἔως ὅτου ὁ ένας ἀπὸ τοὺς δυὸ τοὺς φονεύῃ. Έτσι καὶ συνέβη. Οἱ δυὸ εὐγενεῖς ἐπῆγγαν σ' ένα σὺ μέσο τοῦ μετώπου, ἐναντίον τοῦ ὁποῖου οἱ Σουηδοὶ διηθύναν τὰ πορὰ τοῦς, καὶ ἐστάθηκαν ἐκεῖ ὅρθιοι, ὁ ένας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, μετὰ χερίνα σὲ πῆδα καὶ κυταζόμενοι κατὰματὰ μετὰ πρὸς ἄλλη. Στὴν πρὸς αὐτὴν στάσι, ἔμειναν ἀκίνητοι ἐπὶ κἀμποσὴν ὥρα, ἔως ὅτου μὴ ἐχθρική δέξις ἐπῆγε ἀπάνω σὸν πρίγκιπα καὶ τὸν ἔκοψε στὰ δυὸ — ὅπως καὶ ἡ μονομαχία ἐθεωρήθη λήξασα!...

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΕΡΩΤΙΚΟ

Θέ μου, κι' ἄς ἦταν νὰ ξεγνοῦσα, ὅρε μου, κι' ἄς ἦταν δύναται, μελαγχρινή, ξανθιά καὶ ροῦσα νὰ μὴ γυρνοῦσα πειά νὰ ἰδῶ.

— Γάλην, Μέδουσα καὶ Μοῖσα, πᾶσα ἀπὸ νύνα δὲν τραβᾷ, — θάλασσα παροικισμένη σ' εἰς ἐγὼ παιγνίδι σὸν ἀφρό...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

— "Αν οἱ ἄντρες ἦσαν κοῦφοι κι' ἡ γυναῖκες τυφλές, ὅλα τὰ ἀντράγυνα τοῦ κόσμου θ' ἀγαπῶνόνταν.

— Τὸ ἀσφαλέτερο ἀπ' ὅλα τὰ κείδη εἶνε ὁ οἰκογενία.

— Ο νόμος, ὅταν ἐφαρμόζεται, εἶνε ἀγρυπνο λιοντάκι κι' ὅταν μὲν στα χαρτιά, κοιμισμένο.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΗΣ ΣΚΗΝΗΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΛΟΥΪΖΑ ΚΟΝΤΑ

Μία περίφημη ηθοποιός επί Λουδοβίκου 16ου. Κόρη παπουτσιού που γίνεται διάσημη πρωταγωνίστρια. Η έρωτική της ζωή. Ένας βουρβωνός υιός της... Η ημέρα της Έπανάστασης. Το τρομερό Έπαναστατικό Δικαστήριο. Ένας καρποτικός μέλος της Συμβατικής και της Επιτροπής Κοινής Σωτηρίας. Η Λουίζα καταδικασμένη σε θάνατο. Ένας άγνωστος σωτήρας της. Η άθερκευτη αρρώστια, η μιζέρια, η δυστυχία...

Ένα πρωί το 1812, μία καλοντυμένη, αλλά ηλικιωμένη κυρία χτυπούσε στην πόρτα του περιήγου τότε γιατρού του Παρισιού Κορβιζάρ. Η κυρία αυτή είχε κανονικά χαρακτηριστικά, με κάποια μελαγχολία και σχεδόν μία σκληρότης ζωγραφιζόταν σ' αυτή. Τα μάτια της, παρά την ηλικία της, φαινόταν σαν να κυττάζουν κάπου, μακριά... "Αν την έβλεπε εκείνη τη στιγμή ένας αδιάφορος διαβάτης, θα νόμιζε πως ήταν μία συνηθισμένη αστή, μία καλή γιαγιά, ικανοποιημένη από την ήρεμη ζωή της, την οποία κανένα δραματικό επεισόδιο δεν είχε ταραξεί, ούτε καμιά περιπέτεια..."

Μά δεν ήταν έτσι. Η κυρία αυτή ήταν η Λουίζα Κοντά, η παλαιός αστή της Γαλλικής Κωμωδίας, η Λουίζα Κοντά, που είχε γίνει είδωλο του Παρισιού στον καιρό του Λουδοβίκου 16ου. Το ταλέντο της, η ομορφιά της, είχαν σκληρώσει κυριολεκτικά και τους ευγενείς και το λαό της Γαλλικής πρωτεύουσας. Είχε ιδιότυπα πέφτοντας στα πόδια της οι μεγαλύτεροι πρίγκιπες. Είχε γνωρίσει όλα τα μέλη της δόξας, όλες τις χαρές του θριάμβου, του έρωτος, του πλούτου, της χλιδής...

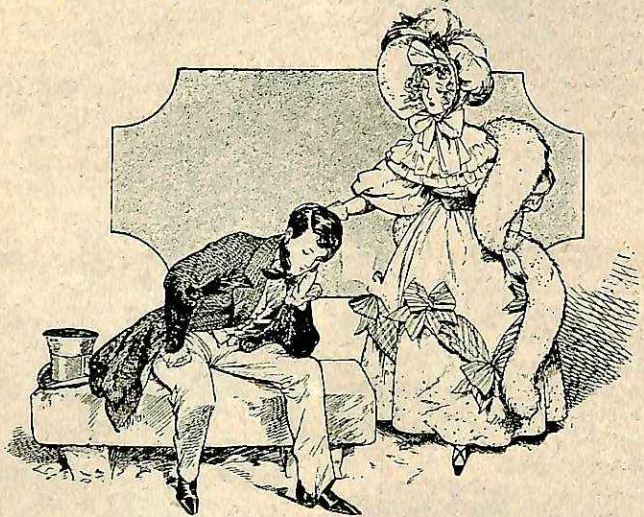
Μά, πρό τριών χρόνων, η Λουίζα Κοντά είχε εγκαταλείψει την σκηνή. Αισθανόταν κουρασμένο πια τον εαυτό της και επί πλέον ένας πόνος στο στήθος, ένας επίμονος πόνος, που δεν προηγουμένως τίποτε το καλό, την εξασάνει. Και γι' αυτό εκείνη την ημέρα επέθανε να συμβουλευθεί τον δόκτορα Κορβιζάρ, τον πρώτο ιατρό του Αυτοκράτορα, κατά σύσταση του 'Αλλέ, του γιατρού που την εκύτταζε ως τότε.

Ο Κορβιζάρ την εξέτασε με προσοχή. Και, έπειτα, για μία στιγμή, απόσπασε σε μία διπλανή κάμαρα, μα επάνω στο γραφείο του είχε αφήσει μία επιστολή, την οποία ο δόκτωρ είχε αφήσει να γραφτεί από τον συνάδελφό του τον 'Αλλέ, εις απάντησιν των πληροφοριών που ζητούσε για την υγεία της διακεκριμένης περιπόνητης κόρης. Όταν διέκοψε το γράμμα του ο Κορβιζάρ, για να πάει στη διπλανή κάμαρα, είχε φροντίσει να μισοσκεπάσει το γράμμα του με κάτι άλλα χαρτιά. Μά η Λουίζα δεν μπορούσε να αντισταθεί στην περιέργειά της και το διάβασε...

Ήταν η θανατική καταδίκη της. Έβλεπε από το γράμμα αυτό ότι η άρρώστια από την οποία υποφέρει είχε θεραπευτεί και ότι δεν της έμεναν πια παρά λίγοι μήνες ζωής ακόμη. Όλα σκοτεινιάσαν τότε με μία γύρω

της, δεν έβλεπε τίποτα και κόντευε να λιποθυμήσει. Άκουσε όμως τα βαρελά βήματα του γιατρού που ξαναγύριζε και προσπάθησε να συγκρατηθεί. Έτσι, όταν αυτός ξαναπήκε στο γραφείο του, τη βρήκε μακριά απ' το τραπέζι, με το χαμόγελο στα χείλη. Ο δόκτωρ δεν υποπτεύθηκε τίποτα και άρχισε να τη διαβεβαιώνει πως είχε καλά και πως δεν της χρειαζόταν καν ειδική θεραπεία. Έκείνη τον άκουσε και έκανε πως τον πίστευε. Τον αποχαιρέτησε κατόπιν με προσποιητή ευθυμία και έφυγε, παίρνοντας μαζί της το τρομερό μυστικό της...

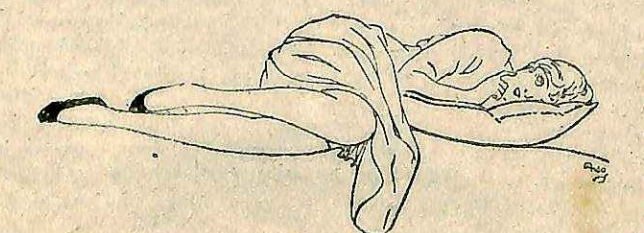
Νά την τώρα μόνη με το φρικτό

Πάντα μεγαγχολικός, πάντα τρελλά ερωτευμένος μαζί της...

αυτό μυστικό στο σπίτι της. "Ολη η λαμπρότης του παρελθόντος της ξανάρχεται στη μνήμη της σαν ένα τελειωμένο ρομάντσο, σαν κάποιο ζνευρολαμπρό με και σύντομο!"

Ξαναβλέπει τον εαυτό της, κοριτσάκι χαρούμενο, στο μαγαζάκι του πατέρα της, του υποδηματοποιού. Έπειτα θυμάται την Πρεβίλλ, την ώραία ηθοποιό της Γαλλικής Κωμωδίας, στην οποία πήγαινε τακτικά τα κομψά παπούτσια, τα οποία εκείνη παράγγελλε στο μαγαζί του πατέρα της. Χάρη στην Πρεβίλλ έμπηκε για πρώτη φορά στα παρασκήνια του θεάτρου η μικρή Λουίζα. Κ' έπειτα από τα παρασκήνια επέρασε στη σκηνή: η Πρεβίλλ είχε ανακαλύψει στη χαριτωμένη κόρη του υποδηματοποιού της ένα νεαρό ταλέντο και δεν το άφησε να χαθεί. Ήταν δέκα έξι χρόνων η Λουίζα, όταν εμφανίστηκε για

πρώτη φορά έμπρος στο κοινό.

Και τώρα η άμοιρη γυναίκα θυμάται τα τόσα ευντυχισμένα βράδια που είχε ζήσει και τα όποια έδωσαν πείρα στο πέρασμα του χρόνου.

Είχε συμμετάσχει στην άποθεία του Βολταίρου, την αλησμόνητη εκείνη μέρα που ο γηραιός φιλόσοφος σκίρτουσε από χαρά, βλέποντας τόσες όμορφες γυναίκες να περνούν από τη σκηνή και να φιλούν τη διαφορετικωμένη προτομή του που είχαν στήσει εκεί επάνω. Στα αυτιά της βούζουν ακόμη αλαργινά τα ενθουσιώδη χειροκροτήματα, με τα όποια την υποδεχότανε το Παριζιάνικο κοινό.

Ένα άλλο παιδάκι της είχε πεθάνει πολύ άνωρις. Η κακή γλώσσα μάστιγα λέγανε ότι το παιδάκι της αυτό ήταν ένας μικρός Βουρβόνος, που πατέρα του είχε τον ίδιο τον Λουδοβίκο, τον βασιλέα της Γαλλίας!

Μά αν όλα είνε ρόδινα στην αρχή ενός τέτοιου σταδίου, η έγνωσις και τα βάσανα δεν αργούν να παρουσιασθούν. Η Λουίζα, που ζούσε σαν βασίλισσα του θεάτρου, που είχε ένα μέγαρο και μία

επαυλή δική της, που είχε άμαξια, άλογα, λακέδες και μία ακολουθία από τρία ώραία κορίτσια, η Λουίζα Κοντά, όταν ξέσπασε η Μεγάλη Γαλλική Έπανάστασις, είδε να γκρεμίζεται μαζί με τον παλιό κόσμο της Αύλης και της αριστοκρατίας και η δική της η λάμψη. Εύθως από τις πρώτες αιματηρές μέρες, φύγει από το Παρίσι, το όποιο της γίνεται άγνωστο πια. Πάει και εγκαθίσταται στο νησί του 'Αρσταντέν, όπου είχαν καταφύγει επίσης και μερικοί άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών. Έκει, βλοι έλπίζουν ότι αυτό το κακό θα τελειώσει γρήγορα. Μά η έλπίδες τους διαφεύδονται ολοένα. Το κακό δεν τελειώνει και η Έπανάστασις ποιορεί. Οι επαναστάται συγκαταλέγουν στην αριστοκρατία και τους άστερας της Γαλλικής Κωμωδίας. Ένας καρποτικός, ένας τιποτένιος κωμικός που είχε κλασικά αποτύχει στο θέατρο, ο Κολλό ντ' Ερμουά, γίνεται τώρα, με τη μαγική ράβδο της Έπανάστασης, μεγάλος άνθρωπος, μέλος της Συμβατικής. Έθουσελευθώσε και της Έπιτροπής της Κοινής Σωτηρίας. 'Ο Κολλό ντ' Ερμουά μισεί εκείνους τους όποιους δεν είχε καταθέσει να φθάσει. Πως θα φερθή τώρα απέναντί της;

Το παύγμα δεν άγοει να σπν. Τσείς πεισμονί: ήθοποιό της Γαλλικής σκηνής και η Λουίζα μαζί του. συλλαμβάνονται έξωφρα, με το τίποτα, χωρίς καμιά άφορη. Και ο Κολλό ντ' Ερμουά γράσει στον τρομερό φίλο του Φουκιέ-Τενβίλλ. Τον Έπίσκοπο του Έπαναστατικού Δικαστηρίου:

"Γνωρίζεις πόσο άντεπαναστάται είνε βλοι αυτόι οι λακέδες της Αύλης. Θά τους καλέσεις σε δίκη, είναι βέβαιος, στις 13 του Μαρτίδου". Το χαοτιμένο κεφάλι της Λουίζας κινδυνεύει. 'Ο λευκός της λαμψός θα κοπή! Τι μαρτύριο πού είν' αυτή η σκέψη για την ώραία ηθοποιό! Φυλαχισμένη σ' ένα μοναστήρι. Έξουτας, είνε καταδικασμένη να πεθάνει, είνε ανατοχίζε βταν σκέπτεται το σονικό μηχανήμα που είνε στήμένο στην

Μά αν όλα είνε ρόδινα στην αρχή ενός τέτοιου σταδίου, η έγνωσις και τα βάσανα δεν αργούν να παρουσιασθούν. Η Λουίζα, που ζούσε σαν βασίλισσα του θεάτρου, που είχε ένα μέγαρο και μία

επαυλή δική της, που είχε άμαξια, άλογα, λακέδες και μία ακολουθία από τρία ώραία κορίτσια, η Λουίζα Κοντά, όταν ξέσπασε η Μεγάλη Γαλλική Έπανάστασις, είδε να γκρεμίζεται μαζί με τον παλιό κόσμο της Αύλης και της αριστοκρατίας και η δική της η λάμψη. Εύθως από τις πρώτες αιματηρές μέρες, φύγει από το Παρίσι, το όποιο της γίνεται άγνωστο πια. Πάει και εγκαθίσταται στο νησί του 'Αρσταντέν, όπου είχαν καταφύγει επίσης και μερικοί άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών. Έκει, βλοι έλπίζουν ότι αυτό το κακό θα τελειώσει γρήγορα. Μά η έλπίδες τους διαφεύδονται ολοένα. Το κακό δεν τελειώνει και η Έπανάστασις ποιορεί. Οι επαναστάται συγκαταλέγουν στην αριστοκρατία και τους άστερας της Γαλλικής Κωμωδίας. Ένας καρποτικός, ένας τιποτένιος κωμικός που είχε κλασικά αποτύχει στο θέατρο, ο Κολλό ντ' Ερμουά, γίνεται τώρα, με τη μαγική ράβδο της Έπανάστασης, μεγάλος άνθρωπος, μέλος της Συμβατικής. Έθουσελευθώσε και της Έπιτροπής της Κοινής Σωτηρίας. 'Ο Κολλό ντ' Ερμουά μισεί εκείνους τους όποιους δεν είχε καταθέσει να φθάσει. Πως θα φερθή τώρα απέναντί της;

Το παύγμα δεν άγοει να σπν. Τσείς πεισμονί: ήθοποιό της Γαλλικής σκηνής και η Λουίζα μαζί του. συλλαμβάνονται έξωφρα, με το τίποτα, χωρίς καμιά άφορη. Και ο Κολλό ντ' Ερμουά γράσει στον τρομερό φίλο του Φουκιέ-Τενβίλλ. Τον Έπίσκοπο του Έπαναστατικού Δικαστηρίου:

Το χαοτιμένο κεφάλι της Λουίζας κινδυνεύει. 'Ο λευκός της λαμψός θα κοπή! Τι μαρτύριο πού είν' αυτή η σκέψη για την ώραία ηθοποιό! Φυλαχισμένη σ' ένα μοναστήρι. Έξουτας, είνε καταδικασμένη να πεθάνει, είνε ανατοχίζε βταν σκέπτεται το σονικό μηχανήμα που είνε στήμένο στην

Πλατεία της Έπανάστασης. Τα ώραία της μάτια καταστρέφονται από το αδιάκοπο κλάμα, ή συχνές λιποθυμίες της την εξαντλούν. Μία μέρα οι φύλακες της, τρομαγμένοι από μία ξαφνική λιποθυμία της, τρέχουν και φέρνουν έναν πνευματικό. Η Λουίζα συνεχίζεται, πέφτει στα γόνατά του και με μία τρυφερότητα και παράφορη συγχρόνως ευλάβεια ζητεί τη συγχώρησι του Θεού για τα άμαρτήματα της λαμπράς της νεότητος.

Μά η Λουίζα δεν ήταν γραφτό ν' άνεθι στη λαμπρότητα. Ένας ταπεινός υπαλληλίσκος του Έπαναστατικού Δικαστηρίου την είχε θαυμάσει και την είχε χειροκροτήσει: πολλές φορές επάνω στη σκηνή. Καί, με μία θαρρετή και αποφασιστική χειρονομία, καταστρέφει τον φάκελλο της διαγραφείας της. 'Ο Πρόεδρος του Έπαναστατικού Δικαστηρίου είχε πολλή δουλειά. Ήταν η εποχή που κατὰ χιλιάδας εκκατανοούντο τα θύματα της τρομοκρατίας. Καί η Λουίζα ξεχάστηκε έτσι, και βγήκε από τη φυλακή έπειτα από λίγον καιρό. Άργότερα η Λουίζα άνεθιξε και πάλι στη σκηνή. Μά όλα είχαν αλλάξει και εκείνη μαζί. Καί το παίξιμό της έμοιαζε σαν μία άναμνησι μονάχα παλαιών λαμπρών ημερών...

"Όλα αυτά τα σκεπτότανε η Λουίζα την ημέρα εκείνη του 1812, γυρίζοντας από το δόκτορος Κορβιζάρ. Το ίδιο εκείνο βράδυ μερικοί φίλοι της επέθαναν να την επισκεφθούν. Καί είνε όμως δεν μπόρεσε να μαντεύσει την αγωνία της. Για να εξακολουθήσει να δέχεται τους παλαιούς αυτούς φίλους, η Λουίζα αναγκαζόταν να καταθέσει στο ενεχυροδανειστήριο και τα τελευταία κοσμήματα που της είχαν απομείνει. Και στις 9 Μαρτίου 1813 ή ώραία Λουίζα Κοντά έκλεισε για πάντα τα μάτια της μέσα σε μιή κάμαρα, στην οποία δεν είχε απομείνει πια κανένα έπιπλο, κανένα κό-

σμημα, κανένα υπόλειμμα της παλιάς χλιδής. Επάνω στον τάφο της έγράψαν μία λέξη μονάχα: Λουίζα.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΟΛΥΝΗ ΤΟΥ ΚΡΑΟΥΣ

Ο γνωστός Γερμανός ηθοποιός και καλλιτέχνης του κινηματογράφου Βέρνερ Κράους, γνωρίστηκε τελευταία σε μία συναναστροφή με μιή λάτριά της βωδής τέχνης της όδνης. Μέσα σ' άλλα ένθουσιώδη λόγια της, ή κυρία αυτή του είπε και τα εξής:

— Ξέρετε, κύριε Κράους, πως σ' εκείνη την ταινία, σε μία στιγμή δινατε στο πρόσωπό σας την έκφρασι της μεγάλης ψυχικής όδνης, με τέτοια τέχνη, που μόνον ένας πολύ μεγάλος καλλιτέχνης μπορεί να το κάνει.

— Ναι, το θυμάμαι, της απάντησε ο Κράους ξερά. "Όταν γυριζόταν εκείνη η σκηνή, φορούσα ένα ζευγάρι καινούργια παπούτσια, που με έστένευαν σε τρομερό σημείο.

Τα προηγούμενα φύλλα της «Οικογενείας» τιμωμνται προς 3 δραχμ. Έκκατον.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Ένας νέος Άγιος Όνοφριος

Είνε ίσως γνωστόν ότι ο Άγιος Όνοφριος είχε την πιο μεγάλη γενειάδα από όλες άναφρείς ή ιστορία.

Τελευταία όμως άνεκαλύφθη άπ κάποιον δημοσιογράφο της Ρώμης ένας Ιταλός, που ώρισμένως θά πάρη από τον Άγιο Όνοφριο το ρεκόρ των γενειών! 'Ο Ιταλός αυτός όνομάζεται Ιωάννης Ρούκι και ή γενειάς του έχει μήκος ένός μέτρου και μισού. "Όταν περπατάει, είνε υποχρεωμένος να τη φορτώνεται στους ώμους του, για να μη σέρονεται καταγής!

— Ηθη και έθιμα Κοζάκων

Οι Κοζάκοι που κατοικούν γύρω στο Δόν, έχουν πολύ περίεργα ήθη και έθιμα. Θά σας άναφέρουμε έδώ μερικά.

Κ' εν πρώτοις δεν αλλάζουν ποτέ τα έσώφρονα τους ήμερα Δευτέρα, γιατί έχουν την πρόκλησι ότι, αν τ' κάνουν αυτό, θά προσβληθούν από σοβαρή δερματική άσθένεια.

Έπίσης δεν άταξίζουν και δεν πατώνουν ποτέ κρέας Τρίτην, γιατί πιστεύουν ότι σε λίγες ήμέρες θά σάπιση.

Τα κόκκαλα του γεύματος που τρώνε μετά την κηδείαν κανενός νεκρού, τα πετάνε άμέσως στο ποτάμι, γιατί νομίζουν ότι, αν δεν τα πετάξουν, θά τους παρουσιάζεται κάθε βράδυ το φάντασμα του πεθανένου.

— Καννίζετε λοιπόν!

Μιά λογία Άμερικανίς ώμήλως πρό ήμερών μπρός σε πολυπληθές γυναικείο άκροατήριον, έξυμνήσασα τας άρετάς των άνδρων που... καννίζουν.

Μαζύ με τ' άλλα, είπε και τα εξής:

— Κορίτσια, να μην παντρευήτε ποτέ άνδρα, ό όποιος δεν καννίζει. Οι άνδρες που δεν καννίζουν είνε ά υποφοροί, φιλόνοικοι και πολύ σπάνια είνε ευδιάθετοι!... Μετά το δείπνον, πρό πάντων, ό άνδρας, ό όποιος δεν καννίζει, είνε άνυπόφορος...

— Ένας Ιταλός έπιστήμων είχε την ύπομονη και την έπιμονη να παρατηρήση πόσο μεγαλώνουν ή τρίχες των μαλλιών. Έτσι, εξακρίβωσε ότι ή τρίχες ένός παιδιού έντός έξ έτών αύξανουν κατά 3 πόδας και 3 δακτύλους κατά μέσον όρον.

Τα μαλλιά των κοριτσιών αύξανουν πιο γρήγορα, παρά των παιδιών.

Έπίσης κατά την ηλικίαν των 22 —24 έτών, ή αύξησης της κόμης γίνεται.

Και τελειώνοντας ή Άμερικανίς λογία, έπρόσθεσε:

— Χωρίς άλλο ή Θεία Πρόνοια θέλησε τον άνδρα να καννίζει... Γι' αυτό άλλωστε έδημιούργησε και τον καννί.

— Η μεγαλειτέρα δίκη

Η πιο μεγάλη διαρκείας δίκη του κόσμου είνε μιή δίκη, ή όποία άρχισε

στην Ισπανία στα 1517, ήτοι πρό 424 έτών και ή όποία εξακολουθεί άκόμα.

Η δίκη αυτή άφορούσε κάποια κληρονομία, πρώτοι δε άντίδικοι ήσαν ή μαρκησία δε-Βιάννα και ή κόμης Καπρέρα.

Τα δικαστικά έξοδα έχουν άνέλθει από τότε ως σήμερα σ' εκατοντάδες χιλιάδων δραχμών, τραβιούνται όμως όλα από την επίδικη κληρονομία, ή όποία έν τω μεταξύ με τους τόκους της έχει μεγαλώσει σημαντικώς.

Και ή δίκη εξακολουθεί μεταξών κληρονόμων των πρώτων άντιδίκων με άξιοθαύματα έπιμονή!...

— Η έρασις των πτηνών

Η όξύτης της όράσεως των πουλιών είνε καταπληκτική.

Είνε άπίστευτο από πόσο μακριά μπορούν τα πτηνά να ίδουν τα θηράματά τους, επί των όποιων πέφτουν με μιή άστραπαία ταχύτητα, από όσο ψηλά κι' αν βρίσκονται.

Είνε τόσο άνεπτυγμένη ή όρασις των, ώστε από άπόστασι από την όποιαν ό άνθρωπος δεν βλέπει ένα σπείρι, ό άετός μπορεί να διακρίνη μιή μαύρη σάβρα.

Σχετικώς έχει λεχθή για ώρισμένα πουλιά, ότι όλες ή αισθήσεις των είνε συγκεντρωμένες στην όρασί τους και μ' αυτήν μονάχα λαμβάνουν γνώσιν του έξωτερικού κόσμου.

— Πόσο μεγαλώνουν τα μαλλιά

Ένας Ιταλός έπιστήμων είχε την ύπομονη και την έπιμονη να παρατηρήση πόσο μεγαλώνουν ή τρίχες των μαλλιών. Έτσι, εξακρίβωσε ότι ή τρίχες ένός παιδιού έντός έξ έτών αύξανουν κατά 3 πόδας και 3 δακτύλους κατά μέσον όρον.

Τα μαλλιά των κοριτσιών αύξανουν πιο γρήγορα, παρά των παιδιών.

Έπίσης κατά την ηλικίαν των 22 —24 έτών, ή αύξησης της κόμης γίνεται.

Και τελειώνοντας ή Άμερικανίς λογία, έπρόσθεσε:

— Χωρίς άλλο ή Θεία Πρόνοια θέλησε τον άνδρα να καννίζει... Γι' αυτό άλλωστε έδημιούργησε και τον καννί.

— Η μεγαλειτέρα δίκη

Η πιο μεγάλη διαρκείας δίκη του κόσμου είνε μιή δίκη, ή όποία άρχισε

στην Ισπανία στα 1517, ήτοι πρό 424 έτών και ή όποία εξακολουθεί άκόμα.

Η δίκη αυτή άφορούσε κάποια κληρονομία, πρώτοι δε άντίδικοι ήσαν ή μαρκησία δε-Βιάννα και ή κόμης Καπρέρα.

Τα δικαστικά έξοδα έχουν άνέλθει από τότε ως σήμερα σ' εκατοντάδες χιλιάδων δραχμών, τραβιούνται όμως όλα από την επίδικη κληρονομία, ή όποία έν τω μεταξύ με τους τόκους της έχει μεγαλώσει σημαντικώς.

Και ή δίκη εξακολουθεί μεταξών κληρονόμων των πρώτων άντιδίκων με άξιοθαύματα έπιμονή!...

— Η έρασις των πτηνών

Η όξύτης της όράσεως των πουλιών είνε καταπληκτική.

Είνε άπίστευτο από πόσο μακριά μπορούν τα πτηνά να ίδουν τα θηράματά τους, επί των όποιων πέφτουν με μιή άστραπαία ταχύτητα, από όσο ψηλά κι' αν βρίσκονται.

Είνε τόσο άνεπτυγμένη ή όρασις των, ώστε από άπόστασι από την όποιαν ό άνθρωπος δεν βλέπει ένα σπείρι, ό άετός μπορεί να διακρίνη μιή μαύρη σάβρα.

Σχετικώς έχει λεχθή για ώρισμένα πουλιά, ότι όλες ή αισθήσεις των είνε συγκεντρωμένες στην όρασί τους και μ' αυτήν μονάχα λαμβάνουν γνώσιν του έξωτερικού κόσμου.

— Πόσο μεγαλώνουν τα μαλλιά

Ένας Ιταλός έπιστήμων είχε την ύπομονη και την έπιμονη να παρατηρήση πόσο μεγαλώνουν ή τρίχες των μαλλιών. Έτσι, εξακρίβωσε ότι ή τρίχες ένός παιδιού έντός έξ έτών αύξανουν κατά 3 πόδας και 3 δακτύλους κατά μέσον όρον.

Τα μαλλιά των κοριτσιών αύξανουν πιο γρήγορα, παρά των παιδιών.

Έπίσης κατά την ηλικίαν των 22 —24 έτών, ή αύξησης της κόμης γίνεται.

Και τελειώνοντας ή Άμερικανίς λογία, έπρόσθεσε:

— Χωρίς άλλο ή Θεία Πρόνοια θέλησε τον άνδρα να καννίζει... Γι' αυτό άλλωστε έδημιούργησε και τον καννί.

— Η μεγαλειτέρα δίκη

Η πιο μεγάλη διαρκείας δίκη του κόσμου είνε μιή δίκη, ή όποία άρχισε

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΜΠΕΜΠΕΡ

ΤΟΥ CLAUDE ORVAL

Δυο χτύποι ακούστηκαν στην πόρτα. Ἀμέσως ὁ Λουδοβίκος Σμιθ σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέση του καὶ προσπάθησε νὰ διακρίνῃ μὲς ἀπὸ τὸ τζάμι ποῖος ἦταν.

— Ποῖος εἶσαι; Τί θέλεις; ρώτησε μὲ φωνὴ πού δέσπευε.

— Ἐγώ εἰμαι, ἀπάντησε αὐτός πού χτυποῦσε. Ἐγώ, ὁ Αἰμίλιος... Ἀνοῖξε...

Ὁ Σμιθ, ἥσυχος παιδί, ἐπῆγε καὶ ἀνοῖξε τὴν πόρτα.

— Τί τρόπος εἶν' αὐτός πού δέχεται τὴν πελατεία σου! εἶπε ὁ Αἰμίλιος μπαίνοντας μέσα. Γιατί ἔχεις ἔτσι κατασκότεινα; Ἀναψε τὸ φῶς...

Ὁ Σμιθ ἀναψε τὴ λάμπα τοῦ γκαζιού. Ἐστὶ ὁ Αἰμίλιος μπόρεσε νὰ δῇ στὸ φῶς τὸ χλωμό ἀπὸ τὸ φόβο πρόσωπό του...

— Τί ἔχεις; τοῦ εἶπε. Δὲν φαίνεται σὰ καλὰ σου.

— Ἐβλαβα κάτι τρομερό, ἀπάντησε ὁ Σμιθ. Ὁ Μπέμπερ βγήκε ἀπ' τὴ φυλακή.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, εἶπε ὁ Αἰμίλιος.

— Ναί, ναί...

— Χμ!... τότε... εἶσαι χαμένος.

Ὁ καταστηματοῦχος δὲν εἶπε τίποτα, ἀλλὰ κούνησε τὸ κεφάλι του μεταλλολογικά. Ὁ Λουδοβίκος Σμιθ, πού γιὰ τὰ μάτια διατηροῦσε τὸ παλαιπωλεῖο αὐτό, ἦταν ὁ μεγαλειότερος κλεπταποδόχος τῆς πόλεως. Ὁλοι οἱ λοποδύτες καὶ οἱ ἀπάχρηδες σ' αὐτὸν ἐπήγγαζαν τὰ λάφυρα τὸν ἐπιχειρήσεών τους.

Πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ὁ Σμιθ, ἐπάνω στὸ παζάρεμα γιὰ μερικά κλοπιμαία, εἶχε λογομαχήσει μὲ τὸν Μπέμπερ, τὸν φοβερό καὶ τρομερό Μπέμπερ, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ πῶς ἐπικίνδυνος ἀπάχης ὅλου τοῦ Σικάγου. Στὴ λογομαχία ἀπάνω, ὁ Μπέμπερ, ὁξύθυμος καθὼς ἦταν, παραφέρθηκε καὶ ἀρπάχοντας σὰ χεῖρα του τὸν κλεπταποδόχο, τὸν ἔριξε κάτω καὶ τὸν ἔσπασε στὸ ἔδαφος. Ὁ Σμιθ, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ τότε, τὸν ἐπρόδωσε στὴν αστυνομία, στὴν ὁποία καὶ παρέδωσε τὰ κλοπιμαία.

Ἐστὶ ὁ Μπέμπερ συλλήφθη καὶ καταδικάσθη σὲ φυλάκιση ἑξῆ ἐτῶν.

Τὴ στιγμή θύμω πού τὸν ἔδωσαν οἱ χωροφύλακες, ὁ ἀπάχης γύρισε καὶ εἶπε μὲ λύσσα στὸν προδότη του:

— Νὰ κάνεις τὸ σταυρό σου νὰ πεθάνω στὴ φυλακή, γιατί ἂν τυχὸν καὶ βγῶ ζωντανός, ἀλλοίμονό σου!...

Ὅταν μάθης πὼς βγήκα, νὰ πᾶς ν' ἀνοίξεις μόνος σου τὸν τάφο σου καὶ ν' ἀπὸ μὲς! Ἐξέρεις ὅτι ὁ Μπέμπερ κρατᾷ πάντοτε τὸ λόγο του!...

Τὴν ἱστορία αὐτὴ τὴν ἤξεραν ὅλοι οἱ ἀπάχρηδες, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσαν τὴν πελατεία τοῦ Σμιθ.

Γι' αὐτὸ ὁ Αἰμίλιος κύτταξε, καθὼς μιλοῦσαν, μὲ κάποια συμπόνια τὸ ἀλλοιωμένον πρόσωπο τοῦ κλεπταποδόχου.

— Μὰ πὼς εἶνε δυνατόν νὰ βγῇκε τόσο γρήγορα ὁ Μπέμπερ; ρώτησε.

— Τοῦ ἔδωσαν χάρι. Λένε πὼς σὲ φυλακὴ ἔδειξε πολὺ καλὴ διαγωγή καὶ γι' αὐτὸ τοῦ χάρισαν τὸ ὑπό-

λοιπο τῆς ποινῆς.

— Χμ! Σὰν πολὺ ὑποπτη μοῦ φαίνεται αὐτὴ ἡ καλὴ διαγωγή, εἶπε σαρκαστικά ὁ Αἰμίλιος. Ὑποθέτω πὼς βιάζονταν πολὺ νὰ βγῇ ἀπ' τὴ φυλακή γιὰ νὰ σὲ συναντήσῃ τὸ γρηγορώτερο. Τέλος πάντων, σὲ συμβουλεύω νὰ φυλάγῃσαι!

— Αὐτὸ κάνω κ' ἐγώ.

— Καὶ τώρα πάρε κάτι μικροπραγματα πού σοῦφερα.

Ἐγώσε τὰ χεῖρά του στὶς τσέπες: ἔβγαλε δυὸ ρολόγια μὲ χρυσὲς ἀλυσίδες, μιὰ χρυσὴ καρφίτσα γιὰ γραβάτα μὲ διαμάντι καὶ τρία δαχτυλίδια.

Ὁ Σμιθ τὰ κύτταξε ἀδιάφορα καὶ εἶπε:

— Δυὸ χιλιάδες φράγκα...

— Τί λές ἐκεῖ; πρελλάθηκες; φώναξε ὁ Αἰμίλιος. Αὐτὰ ἀξίζουν πενήντα χιλιάδες φράγκα.

— Τόσα δίνω. Ἀν θέλῃς ἀφῆσέ τα κ' ἂν δὲν θέλῃς πάρτα, εἶπε ὁ κλεπταποδόχος κ' ἔβγαλε δυὸ χιλιάδες φράγκα ἀπὸ τὴν τσέπη του.

Ὁ Αἰμίλιος στάθηκε μιὰ στιγμή, τὸν ἀγριοκύνταξε, ἔπειτα ἄπλωσε τὸ χεῖρ του, τσέπωσε τὰ χαρτονομίσματα καὶ εἶπε:

— Ἐννοια σου! Ὁ Μπέμπερ θὰ σὲ

κάνῃ νὰ τὰ πληρώσεις δι' αὐτὰ πού μᾶς κάνεις μιὰ καὶ καλὴ!

Καὶ βροντώντας τὴν πόρτα, βγήκε ἔξω, ἐνῶ ὁ Σμιθ ἔπεφτε βαρὺς στὴν πολυθρόνα του, κυττάζοντας μὲ μάτια φοβισμένα πρὸς τὴν πόρτα. Ἐμεινε ἔτσι ἀρκετὴ ὥρα. Στὸν παραμικρὸ κρότο πού ἀκούγε, τινάζονταν ὀλόκληρος καὶ κάθε σκιά ἀνθρώπου πού περνοῦσε ἀπ' ἔξω, τὸν ἔκανε νὰ γουρλώνῃ τὰ μάτια του.

Στὶς ὀκτὼ τέλους κλείδωσε τὸ μαγαζί καὶ βγήκε ἔξω. Ἐπείθετε φιλόχιονόγερο. Ὁ Σμιθ βάζει καμμιὰ ἐκατοστὴ μέτρα καὶ ἔφτασε σ' ἕνα μπάρ. Τὴ στιγμή ἀκριβῶς αὐτὴ ἔδωκε ἀπὸ μέσα ὁ Αἰμίλιος. Μόλις εἶδε τὸν κλεπταποδόχο, κοντοστάθηκε καὶ τοῦ εἶπε αἰφνιδικά:

— Ἐπά τὴν καλὴ εἶδῃς! στοὺς συντρόφους. Χάρηκαν ὅλοι, γιατί θὰ ζωνταῖνον τὸν Μπέμπερ...

Ἐνα οἶκος διέτρεξε τὸ κορμὶ τοῦ Σμιθ. Ἐρίξε μιὰ ἀγρία ματιά στὸν Αἰμίλιο καὶ, χωρὶς νὰ πῇ οὔτε λέξι, μπῆκε μέσα στὸ μπάρ. Ὅλα τὰ μάτια καρφώθηκαν ἀμέσως ἐπάνω του, μὲ χαίρεκακία.

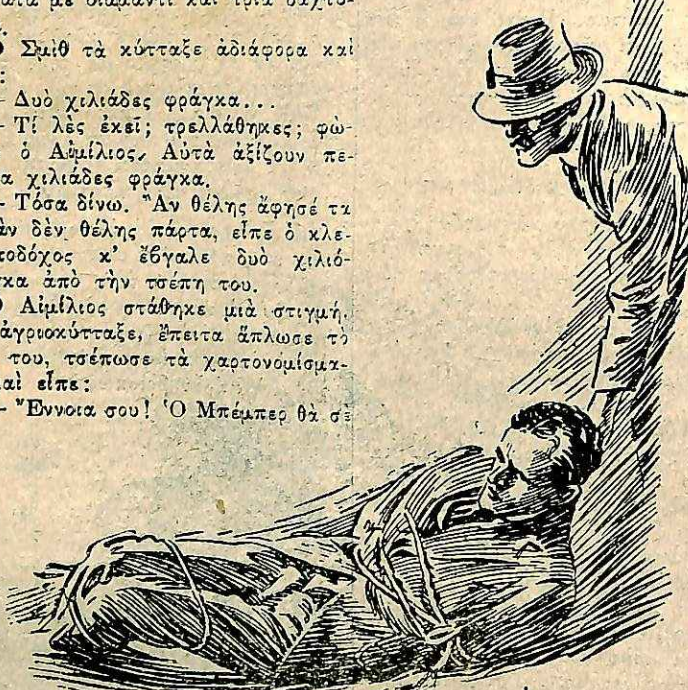
Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

— Ἀν βγῶ ζωντανός ἀλλοίμονό σου!...

οὔτε τὴν ἄλλη μέρα. Πέρασαν δὲ μέρες πολλές, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ πούθεν. Ἐν τούτοις ἦταν βέβαιον πὼς εἶχε ἀποφυλακισθῇ. Ὅσο δὲ δὲν παρουσιαζόταν, τόσο μεγάλωνε ὁ τρόμος τοῦ Σμιθ, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ τὴν ἡμέρῃ τῆς ἀποφυλάξεώς του ἔχθεοῦ του ζοῦσε σὲ μιὰ κατὰστασι νευροϊκῆς ὑπερδιεγέρσεως ἀνυπόφορης. Ἐστὶ, μέσα στὸν τρόμο του, πολλές φορές τοῦ εἶχε φανῇ πὼς ἔβλεπε τὸν Μπέμπερ νὰ τριγυρίζῃ ἔξω ἀπὸ τὸ μαγαζί του. Ὅταν ἔβγαίνει πάλι ἔξω, ἔβλεπε μαύρες σκιές νὰ τὸν παρακολουθοῦν κ' ἔφευγε τρομαγμένος. Ἐστὶ, σιγὰ-σιγὰ ἔπαψε πειὰ νὰ βγαίνει ἐντελῶς ἔξω καὶ μόλις ἐνύχτωνε κλειδωνόταν μέσα στὸ μαγαζί του καὶ πλάγιαζε στὸν καναπέ, χωρὶς θύμω οὔτε στὸν ὕπνο του νὰ βροῖσκῃ ἡσυχία. Ἡ ζωὴ αὐτῆς ἀδιάκοτης αγωνίας τοῦ ἦταν ἀβάστακτη.

Ἐπὶ τέλους ἕνα πρωί, ἀποκαμωμένος, πῆγε στὸ μπάρ, ρούφηξε μερικά ποτήρια ἀφέντι καὶ ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τοὺς ἀπάχρηδες πού βοισκόντουσαν μέσα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοὺς εἶπε:

— Ἀκούστε δῶ!... Βαρέθηκα πειὰ νὰ περιμένω τὸν Μπέμπερ. Πέστε του λοιπόν, ἅμα τὸν δῆτε, πὼς τὸν περιμένω ἐξάπαντος.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

Τέλος, ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Ἀμέσως, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς θυμῶνες τὸν περιστοίχισαν καὶ μὲ προσποιητὴ συμπόνια τὸν συμβούλευσαν νὰ κλείσῃ καλὰ τὶς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ του.

Ὡστόσο ὁ Μπέμπερ δὲν ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του οὔτε ἐκείνῃ τῇ βραδεῖα.

Ἐκεῖνος ἀμίλητος πῆγε σ' ἕνα ἀπόγερο τραπέζι καὶ κάθησε μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν πόρτα.

Σ' ὅλο τὸ διάστημα, οἱ

ἄλλοι θυμῶνες δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτ' ἄλλο παρὰ γιὰ τὸν Μπέμπερ. Διηγούντο τὰ κακοθώματά του, τὶς ἐκδικήσεις του. Ὁ Σμιθ τοὺς ἀκούγε καὶ κάθε τόσο τινάζονταν ἀπὸ τὸν τρόμου του.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ", (ΑΡΙΘ 26)

ΤΟΥ ΕΛΟΥΑΡΔΟΥ ΦΟΝΖΕΜΠΑΡΤ

Η ΜΕΛΕΤΗ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Πρό ολίγου ακόμη καιρού τα μαύρα μεταξωτά φορέματα εγαρύνοντο με άσπρα, ως επί το πλείστον, ή και ροζ πλαστρον, γιακάδες και ρεβέρ. Τώρα τελευταία όμως γαυρίζονται με κίτρινο μεταξωτό, πολύ ανοιχτό.

Το κίτρινο χρώμα είναι πολύ της μόδας εφέτος και για δλόκληρα φορέματα και για καπέλλα, είναι δέ ένα χρώμα που πηγαινει πολύ πού πάντων στις μελαγχρινές.

Έτσι βλέπουμε το βράδυ πολλά φορέματα από κίτρινη μουσελίνα και από κίτρινο τουλί. Το κίτρινο όμως που θα διαλέξουμε για τουαλέτες βαδυνές πρέπει να είναι πιο σκούρο από το κίτρινο των φορεμάτων της ημέρας. Το πολύ ανοιχτό κίτρινο το βράδυ, και απ' το τεχνητό φως, φαίνεται σαν άσπρο.

Συνηθίζεται πολύ τον τελευταίο καιρό ο συνδυασμός κίτρινου καπέλου, κίτρινης εσάρπας και μεγάλης καπέλιν από κίτρινο σουρωτό τουλί. ή από κίτρινη σουρωτή ή ίσια μουσελίνα, γαυρισμένες δλόγους με υποντούρα από ομοόχρωμη ή μαύρη βελούδινη κορδέλλα.

Επίσης συνηθίζονται φορέματα από υφάσματα με φόντο κίτρινο και με λουλούδια καφέ, πράσινα ή ροζ.

Συνηθίζονται ακόμα και κίτρινα μαντηλάκια με μαύρο μονόχρωμο και ομπρέλλες κίτρινες με μπροντούρα μαύρη.

Επίσης συνηθίζεται αρκετά τελευταία και ο συνδυασμός του μαύρου και κόκκινου. Έτσι βλέπουμε ωραία φορεματάκια από κορπ κόκκινο και από τζέσευ γκρενί, γαυρισμένα με

λινσε να με άφανση από τον κόρμα θέλοντας να ανεβάση στο θρόνο το δικό της το παιδί. Αναγκασθήκαμε λοιπόν να φύγουμε άναρχα με τον δελφό μου, που φάνηκε πρόθυμος να ακολουθήσει στο ταξίδι. Βρήκαμε με τα πόδια ως τη σπηλιά του ερμίτη κι αυτός μας εκάρτησε ά τότε μαζί του.

Πολύ καλά, φώναζε ο βασιλιάς, γεμάτος χαρά κι ικανοποίηση. Έτσι θα παντρευθής τη θυγατέρα μου κι ο αδελφός σου θα πάρει την αδελφή της. Τώρα να πάτε να δώτε τους γονείς σας κι οι γάμοι σας θα γίνουν όταν γυρίσετε πίσω.

Τα δυο αδελφια τράβηξαν τότε για την πατρίδα τους θρονάς μαζί τους λαμπροστολισμένους ακολουθούς και άμετρονους υπηρέτες. Όταν έφτασαν ύστερα από λίγες μέρες στη χώρα τους, όλος ο κόσμος τους υποδέχθη με μεγάλης χαρά και θαυμασμό. Ο πατέρας τους, που τους θεωρούσε χαμένους για πάντα, τους άσφιξε με λαχρά στην άγκυλιά του κι έκλαψε όρα πολλή. Η βασίλισσα όμως τόσο πολύ ταράχθηκε βλέποντας τους έν πως της άφηνε, που έπεσε γάμοι πεθαμένη, κι έτσι τωροήθηκε για την κηλιά της άπως της άζει.

Μερικά φορέματα για νέα κορίτσια, από κρετόν, γαυρίζονται πίσω στην τάγια με φούχους μεγάλους από το ίδιο υφάσμα. Άλλα πάλιν έχουν ένα φούχο πίσω στο κορμάκι, στην πλάτη ύψηλά, με μακρύ πάν. Για την εσχά, επίσης συνηθίζονται και μεγάλες τσάντες και ομπρέλλες από κρετόν άσπρες με το φόρεμα.

Τελευταία συνηθίζονται για την εσχά και επανωφόρια από κρετόν. Κομμά επανωφόρια από κρετόν φορεθούν και για περιπόλους στην

ΚΟΜΦΟ-ΜΟΝΤΕΛΛΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

ΕΝΑ ΚΟΜΦΟ ΚΑΙ ΑΠΛΟ ΦΟΡΕΜΑ

ΓΙΑ ΤΑ ΜΠΑΝΙΑ

Φόρεμα από τζέσευ γκρενί, γαυρισμένο με μαύρα κομπάκια.

Φόρεμα από κρέπ-ροαίν κόκκινο, γαυρισμένο στο κορμάκι με μια μεγάλη υπέρτα άνφορμ και στη φούστα με τρία βολάν. Επίσης άν-φόρμ. Η υπέρτα και τα βολάν έχουν δλόγους μπροντούρα πλισσέ. Οι φούχοι γίνονται από το ίδιο υφάσμα. Μοντέλλο του Παρισινού Οίκου Πι κι ν).

μπροντούρες μαύρες και με μαύρα άκορναλιά, άπάνω από τα κοστούμια κομπάκια.

Για φορέματα πρωινά και φορέματα εσχής συνηθίζονται κρετόν με μεγάλα λουλούδια και λινά άσπρα, ροζ, θαλασσιά και κίτρινα, εντελώς άπλά, με κορμάκι ίσια ως επί το πλείστον και με φούστες με ίσιες πιέτες, ή γαυρισμένα με κεντήματα ομοόχρωμα, ή ακόμα και με ένκυστασιών από δαντέλλα χονδρή γκι-πούρ.

Με τα λινά φορεματάκια φορούν και ζώνες από δέρμα, άσπρο ή χρωματιστό.

Μερικά φορέματα για νέα κορίτσια, από κρετόν, γαυρίζονται πίσω στην τάγια με φούχους μεγάλους από το ίδιο υφάσμα. Άλλα πάλιν έχουν ένα φούχο πίσω στο κορμάκι, στην πλάτη ύψηλά, με μακρύ πάν. Για την εσχά, επίσης συνηθίζονται και μεγάλες τσάντες και ομπρέλλες από κρετόν άσπρες με το φόρεμα.

Τελευταία συνηθίζονται για την εσχά και επανωφόρια από κρετόν. Κομμά επανωφόρια από κρετόν φορεθούν και για περιπόλους στην

Φόρεμα εσχικό από άσπρο λινό, με ζώνη, κομπάκια και μπροντούρα γύρω στο λαιμό κόκκινα. Γαυρίζεται και με πιέτες, ή όποιες στο κορμάκι είναι ραμμένες και στη φούστα ανοιχτές.

Η φούστα των εφετεινών φορεμάτων, καθώς είναι εφαρμοστές και φαρδύνουν λίγο προς τα κάτω, πηγαιίνουν πρό πάντων σε κυρίες με λεπτή σιλουέττα. Όσες κυρίες δέν είναι πολύ λεπτές, άς αποφεύγουν τα φορέματα από υφάσματα βαρεία, π.χ. τον ταφτά, το κρέπ-σατέν κλπ, και άς προτιμούν τα μαλακά υφάσματα που πέφτουν άπάνω στο σώμα χωρίς να το κάμνουν να φαίνεται περισσότερο απ' ότι είναι χονδρό. Το ιδεώδες υφάσμα για μια κυρία με σιλουέττα λίγο βαρεία, είναι το τζέσευ. Η παλινές κυρίες μάλιστα θα κάμουν καλά αν φορούν και εσάρπες από τζέσευ. Αποφεύγετε όσες δέν είσθε πολύ λεπτές τα πολύ εφαρμοσμένα ύψηλά στους γοφούς φορέματα, που φαρδύνουν κάτω από αυτούς αποτόμως, με φουσκωτά και πολύ πλατειά βολάν. Μη φοδηθήτε όμως να φορέσετε ένι φόρεμα με φούστα εφαρμοσμένη άπάνω, όταν αυτή λίγρη σε βολάν ίσια και πλισσέ, τα όποια δέν φαρδύνουν τη σιλουέττα.

H MONTAIN

Η δδοντόκρεμα ΚΟΛΥΝΟΣ καθαρίζει τους δδόντας, τα ούλα, δλόκληρον το στόμα. Δοκιμάσατέ την και δά αιδανθήτε καθαριότητα και δροσερότητα του στόματος επί ώρας.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΣΑΠΟΥΝΙ - ΚΡΕΜΑ - ΠΟΥΔΡΑ
EDELWEISS (ΕΝΤΕΛΒΑΙΣ)

Είναι το άπαραίτητον Τρίο διά την τουαλέττα των Κυριών. Δίδουν ωραιότητα, δροσερότητα και άπαλότητα εις το δέγμα και άφίνουν ένα γλυκύτατο άρωμα.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

ΣΤΗΝ ΟΔΟΝ ΛΕΚΚΑ 6

Στο άρχαιότερον Κατάστημα Πλεκτών Έπιπλων του ΒΟΛΒΕΡΑΚΗ δά βρήτε τα

ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΑ

Στερεώτερα και ώραιότερα

ΠΛΕΚΤΑ ΕΠΙΠΛΑ

Άριστον άβλαβές
Άμερικανικόν
Άντιδρωτικόν
ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΙΟ

ΟΔΟ-ΡΟ-ΝΟ

Καθαριότης και
οικονομία
ένδυμάτων
ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"

- 1) Η «ΣΟΝΙΑ» διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.
- 2) Η «ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.
- 3) Η «ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ» διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.
- 4) Ο «ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.
- 5) ΑΙ «ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ» διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.
- 6) Η «ΠΑΛΗΓΜΕΝΗ ΚΑΡΑΙΑ» διά το Έσωτερικόν δρ. 20, διά το Έξωτερικόν δρ. 80.
- 7) Η «ΣΦΙΓΕ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ» διά το Έσωτερικόν δρ. 20, διά το Έξωτερικόν δρ. 80.
- 8) Ο «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ» διά το Έσωτερικόν δρ. 80,

- 9) Ο «ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ» διά το Έσωτερικόν δρ. 60, διά το Έξωτερικόν δρ. 80.
- 10) Η «ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ», Άθηναϊκό μυθιστόρημα, διά το Έσωτερικόν δρ. 15, διά το Έξωτερικόν δρ. 20.

Έκτος των άνωτέρω βιβλίων της «Βιβλιοθήκης», υπάρχουν και πωλούνται εις τα γραφεία του «Μπουκέτου» ο πρώτος τόμος του «Μπουκέτου» σπανιώτατος και χουσόδετος άντι 875 δραχμών διά το Έσωτερικόν και μίας λίρας Άγγλας διά το Έξωτερικόν, καθώς και οι λοιποί χουσόδετοι άντι δραχμών 250 διά το Έσωτερικόν και μίας λίρας Άγγλας διά το Έξωτερικόν.

Τα ταχυδρομικά τέλη εις βάρος των άναγνωστών μας, οι όποιοι παρακαλούνται με την άξίαν των βιβλίων να μας έμβάζουν και τα ταχυδρομικά έξοδα.

άτινα προκαλούν πυρετούς, άϋπνιας.

FLY-TOX

είναι
ΑΛΑΝΘΑΣΤΟΝ

και ευχρόνως ΑΒΛΑΒΕΣ ακόμη διά βρέφη, άσθενείς γέροντας έξεσθενημένους όργανισμούς άβλαβές έπίσης διά τας τροφάς. Δέν λεκιάζει.

ΕΙΝΑΙ ΕΥΟΣΜΟΝ

Πωλείται εις τα Φαρμακεία
Παρακαταθήκη Σταδ. Πασματσόγλου 19

ΚΡΕΜΑ ΠΙΚΡΑΜΥΓΔΑΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ

(Σήμα κατατεθέν)

Είναι άφρός πικραμυγδαλού, ή μόνη κρέμα που θα σας άφαιρέση τας ρυτίδας και θα σας προφυλάξη το πρόσωπον από τον καύσωνα του καλοκαιριού.

Ζητήσατέ την παντού

Κεντρική Άποθήκη Φαρμακείον ΚΑΤΣΑΡΗ & ΡΕΡΑ
Γωνία Πατησίων 17 και Βερατζέρου

Η δδοντόκρεμα ΚΟΛΥΝΟΣ καταστρέφει τας επικινδύνους διά το στόμα νοσογενείς έστίας. Η κάλυψις του ένός τρίτου της ψήκτοας είναι άρκετή.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

ΒΟΥΤΡΥΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον Μετοχικόν και Άπο-

θεματικόν Δραχ. 110.000.000

Κεντρικ. Πρατήριον δδ. Άθηνάς 53

Οίνοι χύμα : { λευκοί, έρυθροί, γλυκοί, μισχοί.

Οίνοι εις φιάλας : { Επιδρομικοί, έπιδρομικοί, ποταμικοί.

Βερμούτ εν παλαιού Μεσσήνου οίνου

Μαυροδάφνη άπαρμιλλος

Παλαιόν άπό2ταγμα Οίνου

«ΒΟΥΤΡΥΣ» τύπου Κενιάκ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΑΛΩΤΕΡΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΙΑ

Πωλούνται εις όλα τα κέντρα

παραπλήσιως.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Βιβλία άγγελίων δι' εφημερίδας

και περιοδικά εδρίσκατε στο

τυπογραφείον ΣΤΡΑΤΑΓΑΛΟΥ, Δέκα 7

Απο αυτό!

Δι' ἐμέ εἶναι τό καλλίτερον.
Ὅφειλω τήν Σωτηρίαν μου στήν χρῆσιν
τοῦ δαυμασίου αὐτοῦ καθαρτικοῦ, στήν
γνησία Μαγνησία Σ.Πελλεγρίνο, καί τήν
συμπαῶ ὡς προσφιλέστατον φίλου!
Εἰς τήν μάρκαν τοῦ Προσκυνητοῦ «Pro-
del» δά δίδω πάντα τήν προτίμησιν.

ΜΟΝΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ

LABORATORIO CHIMICO-FARMACEUTICO MODERNO. TORINO

ἈΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 ΑΘΗΝΑΙ

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Ἀντιπρόσωπος δι' ὅλην τήν Ἑλλάδα :
Θεόδωρος Σ. Βασιλείαδης, Εὐριπίδου 6—Ἀθῆναι